SOLDATUL

Nr. 260 | APARE MARȚEA, JOIA și SÂMBĂTA | Foaie de lămuriri și informații pentru oștași | REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STR. SARINDAR Nr. 5-7-9 BUCUREȘTI

25 DE ANI DE LA UNIREA BASARABIEI

Se împlinește azi un sfert de veac de la hotărîrea liber luată de poporul românesc al Basarabiei de a rupe cătușele secularei robii la ruși, pentru a se reîntoarce în marea familie a neamului românesc. Hotărîrea de la 27 Martie 1918 a Sfatului Țării din Chișinău dovedea, în împrejurări excepționale, integritatea desăvîrșitei conștiințe naționale a acestui scump ținut românesc și este azi după 25 de ani, un grăitor îndemn în lupta noastră eroică împotriva veșnicei primejdii de la Răsărit, agravată de faptele sălbatice ale universalismului comunist.

Basarabia s'a desprins din pârjolul fioroasei revoluții ruse de la 1917 fără ezitări și fără să se fi lăsat atinsă de flacăra mistuitoare a revoluției. Simplu și hotărît poporul românesc dintre Prut și Nistru s'a dat deoparte din încăierarea, care nu-l privea, reluându-și întreaga funcțiune a suveranității sale naționale. Revoluția bolșevică era o nebunie a rușilor și basarabenii au lăsat pe ruși în tragica lor frământare spre a-și relua locul, păstrat cu orbivie, în unitatea statului național al României.

Actul acesta de conștiință românească spontană și de grandioasă maturitate politică al Sfatului Țării din Chișinău va rămâne în istorie ca una dintre cele mai strălucite dovezi ale vigoarei noastre naționale. După o sută șase ani de silnică ocupație rusească, Basarabia demonstra lumei, că nici timpul, nici forța, nici perfidia cea mai subțire, nu sunt în stare să sdruncine sau să nimicească temeiurile noastre rasiale pe pământul hărăzit nouă de totdeauna; să-l stăpânim și să-l rodim. Basarabia s'a realipit trunchiului național din care a fost smulsă, fiindcă acolo îi era locul, fiindcă forța ei vitală a gravitat totdeauna și în orice împrejurare pe axa neclintită a unității românești, de limbă, de credință și tradiții, de idealuri și de conștiință, veșnic aceleași.

Astăzi, după douăzeci și cinci de ani, privim cu legitimă mândrie în urmă, căci în forța de determinare rasială care s'a desfășurat, cu egală intensitate, pe întreg pământul locuit de români, la 1918, ca să se materializeze într'o Românie a tuturor românilor odată pentru totdeauna, stă însăși justificarea existenței noastre naționale. Dureroșul intermezzo bolșevic din 1940 n'a putut să clatine sensul acestei conștiințe. Din potrivă, el arată că nimeni nu se mai poate atinge de sacra vatră a unității poporului român fără să-și primească dreaptă și aspră pedeapsă, fiindcă aici, la gurile Dunării și pe cele două povârnișuri ale Carpaților cât ne-a îngăduit Dumnezeu să ne întindem și să slujim lui și rânduielilor lui, s'a săvârșit acum 25 de ani misterul împlinirii românești, iar Statul Țării din Chișinău a făcut slujbă de început, cum Sfântă slujbă de început face azi în lupta noastră de la Răsărit, pentru întregirea celor veșnic rânduite la 1918.

D. I. Cucu

Inspecția pe front a d-lui general C. Pantazi, ministrul apărării naționale: Comandantul unei M. U. de Vânători de Munte din Caucaz prezintă raportul
(SMP.) P. K. Henberger

NU PURTAȚI GRIJĂ

Zilele acestea, dragi oștași, am văzut semănătorii. Eram prin câmpia argeșeană — și când l-am văzut, sufletul mi-a fost cuprins de aceiași simțire pe care totdeauna am avut-o în fața unei asemenea priveliști, — o simțire asemănătoare, într'un fel, cu aceea pe care o am oridecâte ori intru într'o biserică să mă închin lui Dumnezeu.

Ce frumoasă priveliște, dragii mei!... Și când mă gândeam la voi, frați buni cu cei pe care l-am văzut semănând, sufletul mi se strângea, știind cât de mult ați fi vrut să fiți și voi la această începătură a muncii plugărești, pe ogoarele voastre dragi de acasă. Dar, degrabă mi-am înfrânat simțirea, cugetând, iubiți oștași, că acuma, voi stați la o îndatorire mai mare ca toate — și că, așadar, trebue să dați și voi deoparte arzătorul dor după ogorul de acasă. Căci, în adevăr, dragi oștași ai țării noastre, voi sunteți acuma tot niște semănători, — cei mai de seamă din toți semănătorii care pot fi în lume. Voi sunteți semănătorii izbânzii noastre de mâine. Fără voi, fără sămânța pe care o aruncați pe ogorul cel sufletesc al dragii noastre Patrii, n'ar fi cu putință nici sămănătura cealaltă, din câmpiile țării. Ci numai dacă voi stați acolo, la brazda cea mare a apărării țării, vor putea cei de acasă să arunce în liniște sămânța pâinii pe ogoare — și numai stând voi acolo, putem nădăjdui în „pâinea izbânzii" de mâine a neamului nostru.

Așa că, dragi oștași, chibzuiți cu bun cumpăt și veți vedea că drepte și bune sunt aceste cuvinte, — și că se cade să stăruiți în a fi buni și dragii noștri semănători, cu arma în mână — și cu sufletul încărcat de nădejdea biruințelor toate.

Apoi, dragi oștași, să fiți încredințați că ogorul vostru va fi muncit — și cu nici un chip el nu va rămâne neroditor. Nu purtați nici o grijă!

Au fost vremuri încă mai grele de cât acestea prin care trecem — și tot n'am văzut ogoare nelucrate.

Omul nostru are groază de ogorul nelucrat. Un asemenea ogor este pentru el, cum spune Cartea învățăturii noastre creștinești, „uricinnea pustiirii".

Pentru un țăran de-al nostru, paragina este o priveliște pe care el n'o poate suferi — și pe care cu orice chip trebue s'o dea deoparte.

Nu mai departe anul trecut, când iarna a mers până aproape în luna Mai — și când unii au dat cuvânt de îndoială dacă i se vor putea face arăturile și semănăturile, cu atât mai mult, cu cât atâtea brațe și atâtea vite lipseau de acasă. Era chiar oarecare îngrijorare. Cei care însă cunoșteau pe țăranul nostru — și știau că priveliștea unui ogor nelucrat este pentru el ca și un „leșin pe suflet", nu s'au îndoit, — ci au zis: „Sântem încredințați că nu va rămâne nici un petec de pământ care să nu fie lucrat". Și așa a fost. Când au arat, când au semănat, — cum au făcut, cum au dres, dar la potrivită vreme, tot cuprinsul țării a fost încheiat. N'a rămas nici un petec de loc nelucrat. Ba parcă mai mult ca în vremuri de pace. Doar am umblat și eu în lung și în lat în țara noastră — și am văzut. Grădină. — nu altceva. Au ieșit toți la câmp, cu femei, cu copii, — au arat și noaptea pe lună, cu îânar în coarnele boilor — și tot nu s'au lăsat.

Scria un ostaș de pe front celor de-acasă: „Ieșiți cu toții la muncă — și nu vă lăsați. Să fie ca și cum n'aș lipsi de acasă", — iar un flăcău de acasă, nelut încă la oștire, scria tătâni său pe front: „Tătucă, nu avea nici o grijă de acasă. Facem noi tot ce-om putea, ca să nu rămână nimic nelucrat".

Așa și de data aceasta, dragii noștri oștași, — să nu purtați nici o grijă. Ogoarele voastre nu vor rămâne nearate și nesămănate. Și cei de-acasă — și stăpânirea își vor da osteneala să fie bine, încă mai bine ca anul trecut, — ca astfel caselo voastre să nu fie lipsite de pâine. Vor sări și vecinii, vor ieși și bătrânii, — copiii se vor mândri să facă munca ogorului, ca și cum ar fi oameni vrăstnici, — și așa ogoarele grădină se vor face — și rod va fi, cu ajutorul lui Dumnezeu.

Iar voi stați acolo, la pază — și la însemânțarea cea mai înaltă, — căci voi sunteți și rămâneți semănătorii biruinții noastre sfinte!

Al. Lascarov-Moldovanu

BASARABIA EROICĂ

Fiecare ramură a puternicului trunchiu românesc a avut de suportat lupte grele și continue dela nașterea românismului până azi. Basarabenii, așezați în marginea de răsărit a pământului nostru, au fost cei dintâi încercați de barbarii lacomi, mereu în drum spre Apus. Toate hoardele sălbatice din adâncul orientului încet-cau vadul pe la noi, lovindu-se mereu de noi și veșnic căutând să ne încalce. Basarabenii erau întotdeauna prezenți, cu arma ridicată în apărare și mulți din ei trebuiau să plătească tribut scump de sânge pentru a opri dușmanul la hotarul țării. Sute de ani au stat veghe pe Nistru, au scrutat zarea spre a observa din timp sosirea inamicului și înarmați cu ceea ce le hărăzea sărăcia, se luptau până la unul, ridicând zid de nepătruns barbariei.

Mai târziu, colosul rus devent o amenințare și mai mare pentru Basarabia.

Începând cu secolul al șaptesprezecelea, Basarabia n'a mai avut zi însorită, basarabenii n'au mai avut clipe de odihnă. Balaurul rusesc îi amenință pe ficeare dată și apoi în urma unor împrejurări neprielnice au fost înghițiți de vecinul moscovit.

Peste o sută de ani au trebuit să trăiască basarabenii în cea mai neagră robie. Oficialitatea rusă a căutat prin toate mijloacele să desnaționalizeze masele românești. O luptă și mai dârză de cât aceia pe calea armelor au trebuit să ducă basarabenii pentru a-și putea păstra ființa. Și în această luptă mută, basarabenii s'au dovedit tot atât de vrednici ca și pe câmpul deschis. Ei au rezistat neîncetat încercărilor bolșevice, rămânând aceiași români vrednici, cu inimă și suflet românesc.

Anul 1918, le-dă posibilitatea să scape de sub jugul rusesc. Basarabenii prind din nou arma în mână și, ca în vremurile de glorie, îi alungă dincolo de Nistru.

După două decenii, basarabenii trebuie să suporte împilarea din nou a dușmanului de totdeauna. De data aceasta, inamicul luase forma unui monstru și mai însetat de sânge. Un an întreg, basarabenii au suferit și-au sângerat sub călcâiul comuniștilor.

Soarele care a răsărit la 22 Iunie 1941 le-a dat basarabenilor ocazia de a-și verifica vitejia și eroismul fără seamăn. Acei cari se refugiaseră din Basarabia, acei cari rămâseseră sub jugul bolșevic și au reușit să se ascundă până la sosirea trupelor eliberatoare, au luptat umăr la umăr și alături de frații lor din toate unghiurile țării, au alungat hoardele bolșevice dincolo de Nistru, dincolo de Bug și apoi adânc în inima Rusiei blestemate.

Ramură sănătoasă a trunchiului românesc, Basarabia a dat veacuri de-arândul și dă și azi oștași vrednici, fii bravi cari au apărat și apără cu dârzenie românească pământul strămoșesc.

Ion Munteanu

Pagina Literară

MARIN ORBU

de DAMIAN STĂNOIU

— Măi nea Mărine, mă vezi?

— Vedea-te-aş la cimitir... La cimitir să te văz... Iac'aşa!

Bietul Moş Mărin avea beteşug la amândoi ochii şi dracii de copii, neînţelegători la vârsta lor, ai suferinţelor omeneşti, îşi băteau joc de el. Şi unchiaşul se supăra grozav. Trăgea din lulea ca de frica morţii şi înjura de mama focului.

Uneori, îl ajungea necazul peste măsură şi se jeluia învăţătorului, căci Moş Mărin făcea slujbă şi la primărie şi la şcoală, dar satisfacţie prea mare n'avea de pe urma plângerii, întrucât mai niciodată nu ştia cine îl batjocoreşte. Ochii lui abia zăreau ca prin sită, iar diavolii de copii îşi piţigăiau glasurile ca să nu-i recunoască.

Spre deosebire de marea majoritate a colegilor măi, eu mă aveam bine cu moşul Mărin. Nu râdeam de beteşugul lui niciodată şi-l ajutam adesea, să descurce scrisorile şi citaţiile pe care trebuia să le împartă în sat.

— Ia vezi, moşule, asta a cui dracu o mai fi?

Drept răsplată, bătrânul vătăşel mă cinstea — iarna cu boabe de porumb coapte în soba primăriei, iar vara, adică până la Sâmpetru, îmi aducea cireşe şi corcoduşe. Până să mi le dea, le păstra în sân, uneori chiar în pălărie, şi tare miroseau a tutun.

Când şcoala a fost mutată în clădire nouă, departe de primărie, moş Mărin a rămas numai în serviciul primăriei. Umbla cu perceptorul după încasarea dărilor, împărţea scrisori şi citaţii, iar restul timpului îşi aduna de pe la locuitori merticul de mălai şi bruma de gologani ce i se cuvenea pe cap de om. Căci moş Mărin era ales şi plătit de sat. „Mandatul" lui era reînoit de vreo patruzeci de ani, la fiecare sfârşit de Făurar, şi atunci, unchiaşul, gusta emoţiile candidatului privilegiat. Nimeni nu izbutea să-i ia locul. Satul îi recunoştea meritele lui deosebite, căci era om cinstit şi îngăduitor cu cei răi de plată. Avea „rămăşite" mult mai vechi ca ale fiscului.

Moş Mărin era ţigan neaoş, dar cu apucături boereşti. Venise omul în contact cu prefecţi, cu zapcii, cu procurori, cu revizori şcolari, cu proprietari şi cu arendaşi. Şi „schimbase", vorba lui, mulţime de primari, de jandarmi şi de „contilii" comunali. Iar vechimea-i neobişnuită, deşi în acelaş grad, ca bragagiul din anecdotă, îi da conştiinţa superiorităţii şi curajul funcţionarului inamovibil.

Vara, purta pălărie de pae, cu borurile de două schioape, iar în timpul iernii o căciulă cât un dovleac mare şi un cojoc până la călcâie.

„Bastonul", chimirul şi luleaua, n'aveau sezon. Ţinea la ele ca la nişte prieteni iubiţi şi indispensabili. Niciodată nu l-am văzut pe moş Mărin fără ciomagu-i de corn noduros, strâns în fier la ambele capete. Îi servea pentru domolirea javrelor mai îndrăzneţe, pentru dibuirea obstacolelor din cale şi pentru a-şi anunţa prezenţa acolo unde trebuia să predea o scrisoare sau să-şi ceară drepturile. Lovea în poartă, în uşă, în straşina casei, înemerind adesea câte-o oală fragilă de pământ, sau câte-o căldare de aramă şi punând în stare de alarmă toţi copiii şi câinii dintr'un sfert de cătun. Căci avea şi o gură teribilă moş Mărin. Când striga el se auzea la marginea cealaltă a satului.

In chimiru-i lat şi cu diverse înflorituri, purta de toate: tutun, amnar, cremene, iască, boabe coapte de porumb, cuie, scrisori, citaţii pentru judecătoria de pace, răboaje, briceag, etc. Iar celebra-i lulea — se vorbea de ea în toată plasa şi chiar la prefectură — cu ciubucul de-o jumătate de metru, era aproape nelipsită din colţul gurii.

Mergea fără grabă, pocnind pietrele cu „bastonul" şi cu bocancii-i potcoviţi, şi scotea — când şi când — câteun fum de tutun, cu mândria şi cu satisfacţia celui ce-i dă mâna să zică: „Aşa vreau, aşa fac".

In primărie, locul obişnuit al unchiaşului era la gura sobei, sau într'un colţ din fund, — după anotimp. Sugea filosofic ciubucul lulelei, căci nu-i da mâna să ardă tutun încontinuu, cu ochii-i cenuşii fixaţi în vid şi cu totul indiferent la ceeace se petrecea în jurul lui. Atâtea văzuse şi auzise, în lunga-i carieră, că nu-l mai interesa nimic. Ţigan autentic, fără urmă de corcitură în fizionomia şi în graiul lui, parcă era un şef de trib african, îmbrăcat în strae olteneşti.

După ce s'a instalat telefon în localul primăriei, Mărin Orbu mai avea şi grija „drăciei" din perete. Parcă-l văd cum se ridică bodogănind, din colţul lui favorit şi strigă cu necaz:

— Ho, nebunule, ho, că nu dau Turcii! Luceafăru' cui te-a fabricat.

Supărarea bătrânului nu era însă aşa de mare cum voia el să arate. Se cunoştea după felul cum îşi dregea glasul şi după cum îşi ridica mustăţile de pe gură, că se simte destul de onorat să răspundă şi să schimbe două vorbe cu secretarul subprefecturii — şi chiar cu subprefectul, fără să-şi scoată pălăria şi fără să fie acuzat că miroase a tutun.

— Haleo! Aici Dobroteneţu! S'trăiţi, domnule subprefect! Sunt eu, Mărin...

Când trebuia să cheme oraşul, sau altă primărie, îşi lua aere de şef de post în cercetarea unui furt de cai şi răcnea ca prin zăvoiul Oltului:

— Haleo Slatina! Haleo oficiu! Haleo cintrala! Haleo! Haleooo! Luceafădu' mă-ti dă cintrală! Unde-ai dormit azi noapte?... Haleoo!

Cea mai mare bucurie pe care Mărin Orbu a avut-o în vreo cincizeci de ani de slujbă, a fost atunci când un prefect i-a întins mâna. Iar cea mai teribilă ofensă pe care a primit-o în acelaş interval de timp, a fost în ziua când „cintrala" a binevoit să-l facă ţigan şi să-i dea dracului.

A murit bătrân, scos din pâine, căci orbise de tot şi nici picioarele nu-l mai ajutau. Ultima bucurie a lui a fost cununia cu baba. Căci, după o jumătate de secol de trăire împreună, s'a decis moşul să-şi legitimeze însoţirea cu mătuşa Anica. Au fost de faţă la cununia lui moş Mărin, feciorii lui, feciorii feciorilor lui şi feciorii din feciorii feciorilor lui...

IN FIECARE DUMINICĂ

CUVÂNT CREŞTIN

Războiului pe care-l purtăm în răsărit i s'a zis „războiul sfânt" şi, fără îndoială, cu numele acesta va rămâne în istorie. Pentru noi Românii mai ales, el este un război sfânt fiindcă ţelurile lui se identifică cu sfintele idealuri ale Patriei noastre de totdeauna. Sfânt fiindcă dela început el a avut misiunea de desrobire a bisericii creştine, căreia bolşevicii în furia lor oarbă, jidovească şi antícreştină, i-au adus cele mai dureroase umilinţe desfiinţându-i lăcaşurile de închinăciune, omorându-i preoţii şi persecutând cu înverşunare şi fără milă pe dreptii credincioşi.

Formarea poporului român pe meleagurile fostei Dacii, coincide cu măreaţa operă de creştinare a lumii, prin voinţa lui Dumnezeu şi prin jertfa Mântuitorului pentru iertarea păcatelor lumii şi pentru îndrumarea popoarelor spre o viaţă nouă, de înălţare spirituală şi de satisfacţii morale. La cucerirea Daciei de către Romani, legiunile romane erau în cea mai mare măsură creştinate şi ei veneau, acum, pe meleagurile cucerite, desigur fără acest gând, ca misionari ai dreptei credinţe. Acest fapt are o mare însemnătate în istoria poporului român, a vieţii şi a desvoltării lui de mai târziu.

Intr'adevăr creştinismul se impune, ca o religie care depăşeşte în totul, prin valoarea învăţăturilor şi efectele acestor învăţături, deasupra tuturor religiunilor existente. Creştinismul aducea omenirii băutura răcoritoare pe care sufletele însetate ale noroadelor o aşteptau de mult. Primirea credinţei creştine de către un popor, arată superioritatea spirituală a acelui popor faţă de alte popoare.

Formarea poporului român are loc în această epocă, de afirmare a creştinismului. Poporul român apare mai târziu ca un popor creştin, format în această credinţă, care-i era forţa de coeziune în viaţa naţională şi o forţă de înălţare în aspiraţiile sale.

Existenţa poporului român dealungul istoriei este şi existenţa misionară, la o răscruce de drumuri, în calea noroadelor barbare revărsate de stepele răsăritului sau de alte depărtări, care voiau să impună alte legi sufletului omenesc. Dacă Ştefan cel Mare a fost numit atlet al creştinismului, este fiindcă el a ridicat în cea mai mare strălucire valoarea luptei misionare a creştinismului român, în faţa ameninţărilor păgâne ale vremilor.

Până acolo a ajuns identificarea vieţii creştine cu viaţa naţională a poporului român încât a spune român înseamnă creştin a spune. Noţiunile se confundă.

Astăzi, poporul român, în lupta sa epopeică împotriva barbariei bolşevice este pe drumul misiunii sale istorice, româneşti şi creştine. Jertfele eroismului românesc sunt jertfele creştinismului, de reafirmare în faţa întregii omeniri, a puterii şi a strălucirii dogmelor sale veşnice.

Mihail Şerban

CÂTE PUŢIN DIN TOATE CELE

Este lumea veşnică?

Dr. von Weizsacker dela Institutul berlinez Kaiser Wilhelm pentru fizică a vorbit asupra acestei teme în cadrul institutului. Obiectiv nu se poate spune nimic asupra veşniciei. Este vorba aici de gândire simbolică. Pentru greci o lume veşnică era în contrazicere cu însăşi definiţia ei. Pentru Evul Mediu era etern numai Dumnezeu, care crease lumea muritoare într'un spaţiu şi timp limitat. Abia în timpurile moderne veşnicia nu mai este atribuită numai lui Dumnezeu, ci şi universului, care se întinde în toate direcţiile fără limite. Se învaţă că dincolo de sistemul nostru solar există şi alte lumi, nebuloase, la sute de milioane de ani — lumină depărtare de noi. Se pot calcula fenomene într'un spaţiu de timp până la 5 miliarde ani. In 1900 s'ar mai fi putut încă spune că teoria veşniciei spaţiului, timpului şi chiar a diviziunii materiei aparţine ştiinţelor naturale. Astăzi nu s'a pus problema dacă geometria euclidiană ar mai avea valoare în spaţiu. Se refuză noţiunea infinitului mic: există un superlativ pentru infim. Pentru o diviziune mai departe trebuesc aplicate forţe care sunt cu atât mai mari cu cât dimensiunile spaţiale sunt mai mici.

Ştiinţele naturale care se încred numai în experienţă, renunţă la afirmaţiuni unde nu mai sunt posibile experienţe practice. Ele nu întind noţiunea „timp" dincolo, în regiuni de gândire unde nu se mai pot imagina nici fracţiuni de timp şi nici viaţă. Astfel se recunoaşte că „veşnicia" nu este un adevăr obiectiv ci un simbol religios. Privită din unghiu ştiinţific „lumea veşnică" este un vis. Lumea însă, aşa trecătoare cum este, e totuşi destul de mare pentru noi oamenii.

Sportul de dimineaţă este sănătos?

Profesorul german Wolfgang Kohlrausch afirmă că în primele două ore ale dimineţii după scularea din pat, exerciţiile gimnastice sau sportive obositoare nu sunt sănătoase. Sistemul circulaţiei încă nu s'a adaptat complect în acest timp trecerii dela poziţia orizontală la cea verticală, iar coordonarea mişcărilor nu se face încă perfect, ceeace, de pildă, se dovedeşte prin numărul mai mare al accidentelor sportive dimineaţa şi prin realizările mai reduse ale muncitorilor la munca în acord, în aceleaşi ore. Sportivii consacraţi nu-şi fac niciodată antrenamentul disdedimineaţă. O gimnastică uşoară a încheieturilor, într'un tempo moderat şi evitând mişcările bruşte, este însă foarte sănătoasă.

VECINELE

— Mariţoo! Fă Mariţo!

— Ce ţipi, fa, aşa, ori crezi că a surzit de o ureche?

— Păi dacă strig d'un ceas şi nu m'aude nimeni!

— Trebuia să strigi şi tu mai tare, că d'aia ţi-a lăsat Dumnezeu gură!

— Da ce Mariţo, eu sânt gardianu dela primărie, ca să strig să m'auză tot satu?

— Da ce-are satu cu tine, fa, dacă te-aude? Iţi dă satu să mănânci şi să te'mbraci?

— M'a ferit Dumnezeu! Imi dă bărbatu, fă, că d'aia e rumân la casa omului: să-şi ţie muerea şi copiii.

— Şi ce, fa, numai al tău e în stare să-şi ţie muerea şi copiii? Ion al meu m'a luat Joi la târg şi mi-a cumpărat stambă ca să-mi fac şi fustă şi talie şi şorţ...

— A rupt, fă, inima târgului?

— A rupt-o, fa! Uite-aşa ca să crăpi tu de necaz!

— Da de ce să crăp, fa, de necaz? N'am văzut eu stamba la Didina croitoreasa? Aia e stambă pentru babe şi pentru moarte, nu e pentru muere tânără...

— Şi ce ai tu, fa, cu mine, dacă sunt tânără? Ţi-e teamă c'o să se uite bărbat'tu peste gard?

— Da ce să vază, fa, bărbatu meu la tine?

— Da al meu ce-o să vază, fă, la tine?

— Şi ce te găsi, Mariţo, să te legi de rumânu meu? Ţi se năzări aşa din senin? Mai bine ţi-ai lega câinele, că mi-e frică să nu se dea la bobocii mei de raţă...

— Lucru mare! Ai scos şi tu trei boboci de raţă ş'acu crezi că toţi câinii din sat se gândesc numai la ei! Parcă n'au mai văzut pui de raţă în ochi! Trebuia să scoţi şi tu vo douăzeci măcar!

— Scoate tu, că altă treabă n'ai...

— Nu scot, fă, că omului meu nu-i plac raţele. Şi ce vorbă e aia că n'am altă treabă? M'ai văzut tu vreodată stând de pomană?

— Da ce, fa, tu crezi că eu am timp să văz ce face lumea din sat?

— Păi, dacă n'ai, de ce nu-ţi legi, fa, căţeaua dela gură, ca să nu mai latre degeaba?

— Da tu de ce nu ţi-o legi? Toată ziua — caţa, caţa, parcă ţi-ar fi limba sucală...

— Lasă, fă, să fie sucală, că tot mai bine e să fii iute de gură decât cu limba încurcată.

— Da bine, bre Mariţo, ce rost ai tu cu sucala mea a mea de nu mi-o mai aduci? Că pentru aşa lucru te strigai: să-mi dai sucala că-mi trebue să-mi facă soacră-mea nişte ţevi. C'am urzit pânza ieri şi aseară am şi băgat-o în război.

— Păi de ce nu mi-ai spus aşa, Frusino? Mă ţii un ceas lângă gard! Stai că ţi-o aduc acuş.

— Da tu de ce nu mă'ntrebaşi, Mariţo? C'aşa se'ntreabă omu, nu se ţine un ceas lângă gard. Mai pe urmă să vii pe la mine, să mâncăm porumb fiert... Ai auzit?

D. S.

Nu întrebuinţa niciodată expresia periculoasă: „trebue să fie ceva adevărat în aceasta". Cine o foloseşte e ca şi molipsit.

Grija Domnului Mareşal Antonescu

In ziua de 2 Martie s'a abătut asupra comunei Soveja din judeţul Putna un foc nimicitor care a mistuit nenumărate gospodării. Datorită însă energiei şi trudei celor chemaţi să vegheze asupra bunelor orânduieli, toţi cei loviţi de această nenorocire au putut fi adăpostiţi şi îngrijiţi îndeaproape. Deasemenea Consiliul de Patronaj, ca întotdeauna prezent la marile acte de binefacere, cunoscându-şi rolul de căpetenie ce-l are de împlinit în aceste timpuri grele, a răspuns şi de data aceasta chemării dureroase venită din comuna Soveja. Ajutorul Consiliului de Patronaj dat sinistraţilor e cu adevărat impresionant, căci nici acum deviza ce este înscrisă cu acea creştinească şi milostivă înţelegere nu a fost desminţită cu nimic. „Ajută-ţi aproapele în nevoe". Printre altele s'au trimis acolo două mii de pâini, trei mii kilograme făină, cinci sute kilograme orez, o sută costume bărbăteşti, cinci sute rochii, două sute pantofi, două sute opinci.

După cum se vede lucruri de prima necesitate care au darul, pe lângă îndeplinirea

D. Mareşal ION ANTONESCU

unei cerinţe imediate, să aline în acelaş timp şi o cruntă durere.

Dar mai presus de toate acestea este şi în clipele de faţă grija adâncă purtată de către d. Mareşal Antonescu.

Domnia Sa a ordonat Guvernământului Transnistrian de a pune la dispoziţia regiunei sinistrate suma de 5 milioane lei, 20 de vagoane de porumb, 55 vaci, 28 cai, 151 oi şi 2334 de păsări. Pentru refacerea satului s'a întocmit planurile de reconstrucţie, dispunându-se totodată trimiterea de medici şi tehnicieni.

Grija cea mare şi înţelegerea d-lui Mareşal Antonescu s'a situat întotdeauna pe cel dintâi plan al preocupărilor sale. S'ar putea spune cu drept cuvânt că inima sa a bătut cu aceiaş căldură pentru tot ce constitue un gând de mai bine, o speranţă sau o înălţare sufletească a acestui popor. Sunt desigur fapte care ne situează în stima lumii pentru care luptăm în Răsăritul pângăritor.

Şi acest ultim gest al d-lui Mareşal Antonescu se situează pe linia obişnuinţelor sale din totdeauna.

Inamicul foloseşte propaganda spre a ne răpi credinţa în dreptatea şi victoria finală şi cu nădejdea că, astfel, ne va înmuia hotărîrea noastră de luptă. Combate propaganda inamicului.

FASCISMUL BIRUITOR

Intreaga Italie freamătă sub bucuria fascismului biruitor. Se împlinesc douăzeci şi patru de ani de când noua disciplină a vieţii italiene împrima o altă faţă ţării eterne.

Deaceea ziua de 23 Martie 1919 a fost înscrisă cu litere de aur în patrimoniul faptelor deschizătoare de drumuri noui.

E ziua memorabilă când fascille, de pe atunci învingătoare, adunate în piaţa Sepolcro din Milano ascultau cuvântul de foc, profetic în înţelesul de patrie şi neam, al Ducelui Mussolini.

Timpurile de astăzi îşi găsesc un categoric înţeles şi un corespondent nu se poate mai definitiv în viziunea politică, naţionalistă şi socială a catehismului fascist pronunţat de Duce atunci. Lupta contra comunismului din ziua aceea a început. Voinţa Conducătorului Italiei reînviate, entuziasmul, hotărârile sale de fier, toate la un loc, au isbutit să ridice într'o lumină desăvârşită nu numai o ţară ajunsă aproape în pragul ruinei, dar şi sufletul unei colectivităţi care vorbea omenirii întregi prin trecutul său milenar.

Numai fascismul, ca dogmă spirituală a Ducelui Mussolini, a fost în stare să facă această minune. Firesc că pe atunci acţiunea întreprinsă de grupul tinerilor ce se alăturaseră Conducătorului însemna, mai înainte de toate, o misiune dintre cele mai grele. Au fost şi voci, cobele comunismului tireşte, care îi anunţau un sfârşit din cele mai rele.

Dar n'a fost să fie aşa. Fascismul înseamnă în primul rând o redresare spirituală. Originile acestei înnoiri sufleteşti le găsim la însăşi baza ideei de patrie şi de neam.

Noţiunile acestea constituesc legile fundamentale ale noului orânduiri. Mai mult încă, o religie.

Şi fascismul nu face altceva, nu a făcut altceva timp de douăzeci şi patru de ani, decât să sanctifice această covârşitoare şi luminoasă preocupare. Ţara înainte de toate. Glorificarea ei. Eternitatea ei.

La sărbătorirea de astăzi a poporului frate, neamul românesc răspunde cu acelaş vibrant entuziasm. Pe vechile şi nemuritoarele drumuri alăturate popoarele noastre se găsesc din nou împreună, într'o luptă ce aminteşte vremurile când legiunile romane ţineau piept în răsăritul european, invaziilor aceloraşi puhoaie năvălitoare.

George Dorul Dumitrescu

AVIATOARELE NOASTRE

Un auxiliar destul de preţios al victoriilor noastre din răsărit, a fost pe lângă toate eforturile ostaşilor de a prăvăli monstrul bolşevic şi aportul adus de servicille femeilor încadrate în diferite organizaţii de pe front, unde cerinţele erau mai mari. Am scris într'un articol precedent despre surorile de caritate, această armată albă, această neobosită frunte ce se pleacă la orice oră din zi şi din noapte, peste patul ostaşului rănit alinându-i durerile şi căutând să-l redea cât mai grabnic sănătăţii. Paralel cu munca fără preget a surorilor de caritate, avem pe frontul intern exemplul unic al unui grup strâns sub conducerea doamnei Maria Mareşal Antonescu, Consiliul de Patronaj, care a realizat frumoase opere sociale şi a contribuit în cea mai mare măsură, mână în mână cu armata, la reuşita războiului pe care îl purtăm în răsărit. De-o singură categorie de luptătoare însă s'a vorbit mai puţin şi tocmai de acestea vroim să pomenim acum. Sunt aviatoarele române, care conduse de spiritul de sacrificiu, atunci când ţara cere ajutor, s'au înrolat în rândurile armatei pur şi simplu, transportând răniţi din cele mai înaintate şi mai periculoase linii de luptă, spre posturile de ajutor. Aceste amazoane ale noastre, cu care ne mândrim, îşi riscă de cele mai multe ori viaţa ca să salveze viaţa celor cari duc greul războiului. Bine cunoscătoare ale pilotajului, au răspunderea misiunei lor, pe care întotdeauna o duc la bun sfârşit.

Dacă ne gândim cât de mulţi răniţi au fost salvaţi, datorită curajului şi devotamentului acestor femei, cari în astfel de împrejurări sunt asemeni bărbaţilor, ne putem închipui cât de mare serviciu au adus ţării şi cât de mult au contribuit la victorie aviatoarele noastre. Aceste rânduri le scriu pe marginea unei notiţe publicate de ziarul Corriere della Sera, privitoare la pilota Nadia Russo, care se găseşte pe front împreună cu alte pilote române şi care pentru bravura şi spiritul de sacrificiu de care a dat dovadă, a fost decorată de mai multe ori, ca un adevărat soldat.

Odată, când se va scrie în cartea de aur a neamului contribuţia fiecărui suflet românesc la isgonirea întunericului dela graniţele noastre, se va găsi un capitol special care va preaslăvi contribuţia şi curajul acestei aviatoare.

REZISTENŢA OSTAŞULUI ROMÂN

Războiul pe care-l purtăm cu atâta însufleţire contra bolşevismului, ne-a pus în faţa unei adevărate minuni.

Ostaşul român, trăit într'o climă potrivită pentru omul civilizat şi cu mintea mai limpede, s'a văzut deodată pus în faţa unui greu impas, pe care trebuia neapărat să-l treacă: viscolul rusesc şi iarna specifică spaţiului imens al Rusiei Sovietice. Numai cine a trăit o lună de zile, biciuit fără milă de crivăţul stepei, numai cine a trecut prin acei fiori ai morţii provocaţi de imensul şi înfiorătorul ger, poate să-şi imagineze puterea de rezistenţă a ostaşului român, în luptă nu numai cu gloanţele, obuzele şi sălbăticia bolşevică, dar şi cu clima, acea climă care ucide la fel ca glonţul.

Şi înţelegerea luptei noastre este cu atât mai mare, cu cât la sacrificiul tuturor victoriilor, vine şi acest efort fizic supranatural, pe care numai ostaşii noştri l-au putut avea. Spre a ne putea edifica citim un pasagiu dintr'un jurnal de război, atât de groaznic, încât mintea de-abia poate să-l imagineze, şi care dă o mai justă înţelegere rândurilor noastre.

„Crivăţul suflă fără încetare. Se'ntrece în fugă cu gândul şi în cruzime cu fiarele. Stepa este împărăţia lui. Din goană se opreşte în vârtejuri uriaşe, vâjâind sălbatic. Ostaşul depune sforţări supraomeneşti spre a-l învinge. Îşi freacă mâinile, le aduce la inima caldă, îşi bate pumnii, joacă, fuge, îşi încordează muşchii ca apoi să pompeze cu putere sângele". Intr'adevăr este extraordinar! Cineva spunea odată că nu există blestem mai mare pe lume, ca acest viscol rusesc. Şi ostaşul nostru l-a învins, două ierni la rând pentru că pregătirea lui sufletească şi scopul luptei lui, era atât de puternic încrustate în fiecare clipă ce-o avea înainte, încât a învins nu numai viscolul, dar şi pe duşman. Sub aproape 53 de grade mâna lui încleştată pe armă putea lovi tot atât de bine şi precis, ca şi pe vreme călduroasă. Războiul cu Rusia Sovietică este atât de greu cum nimeni, decât acei cari l-au făcut, nu şi-l poate închipui. Când gerul a trecut şi începi să ai iluzia primelor raze de primăvară, vin desgheţurile cu noroae nemaipomenite, cu noroi cleios care se lipeşte de încălţăminte, şi care oboseşte mult trupul sleit de luptă. Ţară blestemată, popor blestemat. A trebuit să pornească cruciada tineretului european, contra întunericului de iad, pentru ca prin jertfe mari şi mari eforturi, să aducă iarăşi un colţ de soare pe pământul bântuit de crime şi fărădelegi.

Şi-atunci meritul cruciaţilor noştri este cu atât mai mare. Acest războiu a fost cel mai mare examen al vieţii, a fost pătrunderea dincolo de orice închipuire a omului care avea o altfel de credinţă faţă de anumite lucruri, care vedea lumea altfel, decum i se prezintă prin jurnegul de gloanţe. Şi când vom coborî cu gândul în clipele noastre de'ngenunchere lângă amintirea celor ce-au trebuit să plătească atât de scump victoriile, dela Prut până la Stalingrad, să ne gândim câte vitregii a trebuit să învingă, afară de explozia bombelor şi-a obuzelor. Cu astfel de ostaşi cari au putut să spargă atât pieptul fortificaţiilor ruseşti, cât şi asaltul înfiorător al ciumei de ne'nchipuit, România va merge mereu pe drumul croit de istoria ei plină de măreţii şi fapte glorioase.

O MĂSURĂ BUNĂ

Pe primul plan al preocupărilor Statului, ca un suprem omagiu al jertfei lor şi-al dragostei de ţară, stau ca întotdeauna invalizii de război, văduvele şi orfanii. Se ştie că pentru un neam care şi-a menţinut, neutralitatea şi fiinţa numai prin eroismul fiilor săi, prin puterea de jertfă de care a dat dovadă întotdeauna, aceşti cetăţeni aleşi sunt suprema mândrie a lui, pe care întotdeauna noi cei cari trăim în apropierea lor trebue să-i iubim şi să le alinăm supărările. Invalizii sunt semnele cele mai evidente ale trecutului unui popor, semne cari sunt în permanenţă vii, tocmai pentru a nu se uita o clipă că datorită sângelui lor care s'a vărsat în cele mai mari bătălii, suntem liberi şi liniştiţi. Văduvele şi orfanii sunt urmaşii pe pământ ai acelor sfinţi cari au murit departe de ţară, anonimi, numai pentru fericirea ţării noastre. Pe toţi aceştia trebue să-i îmbrăţişăm cu toată căldura sufletului nostru şi să nu-i pierdem o clipă din vedere, atunci când vrem să coborîm lângă necazurile şi lipsurile lor. De aceea ne bucură orice măsură luată de guvern pentru protejarea şi ajutorarea invalizilor, văduvelor şi orfanilor de război. Un semn al acestei mari înţelegeri a fost reînfiinţarea Oficiului de plasare I. O. V. printr'o decizie dată de domnul ministru al muncii dr. C. Dănulescu.

Datorită reînfiinţării acestui oficiu, invalizii, orfanii şi văduvele pot fi plasaţi în toate locurile vacante, după pregătirea lor, iar în caz când aceştia nu au nevoe, de către luptătorii din actualul război. Plasarea se face de către inspectorii de românizare, cari au îndatoririle să se conformeze întotdeauna dispoziţiilor din legile şi regulamentele care reglementează plasarea lor. Aceşti inspectori sunt obligaţi ca ori de câte ori merg în întreprinderi să controleze dacă s'au anunţat vacanţele ivite, în conformitate cu decizia No. 114573/943, precum şi dacă în ceeace priveşte angajarea s'au urmat normele legale. Deasemeni dacă invalizii, orfanii şi văduvele de război angajaţi se bucură de un tratament cel puţin egal cu ai celorlalţi salariaţi şi dacă sunt folosiţi la munci compatibile cu sănătatea lor. Este o mare înţelegere a acestor devotaţi fii ai Patriei, care aşteaptă în acest moment să fie ajutaţi şi înţeleşi.

PAGINA VESELĂ

DISCUŢIE

— *Ce mai faci, mă, de nu te-ai mai arătat atâta vreme?*
— *Ehe! Lucruri mari!*
— *Zău?*
— *Dna! M'am căsătorit!*
— *Ptiu! Nenorocitule! Ce te-a găsit?*
— *Ce te-a găsit şi pe tine când te-ai însurat!*
— *Mda! Cam aşa e! Însă puteai să te gândeşti la mine si să nu faci prostia asta!*
— *M'am gândit şi la tine şi la tata şi la toţi strămoşii! Degeaba!*
— *Cel puţin e frumoasă?*
— *Nu prea!*
— *Poate e bogată!*
— *Nici asta!..*
— *Şi unde ai găsit-o?*
— *Unde? în viaţă! Pe drumurile ei.*
— *Şi eşti mulţumit?*
— *Da!*
— *Poate că are un suflet bun!*
— *Aşa şi-aşa!*
— *O fi deşteaptă!*
— *Deşteaptă? Nu prea!*
— *Nici deşteaptă nu e? Păi atunci de ce ai luat-o, mă, caraghiosule? Frumoasă nu e, bogată nu e, suflet bun, n'are şi nici măcar nu e deşteaptă!.. O fi poate de neam mare!*
— *Nici asta!*
— *Atunci?*
— *Am luat-o fiindcă are ceva deosebit: cântă frumos!*
— *Fugi mă, că eşti tâmpit!*
— *De ce, mă?*
— *Mai întrebi de ce!*
— *Păi sigur că da!*
— *Deşteptule! Nu era mai simplu, mai frumos şi mai normal să-ţi cumperi un gramofon?*

La restaurant

— De ce aţi angajat cheineri atât de mici, domnule restaurator?
— Pentru ca să nu creiem disproporţie prea mare între personal şi porţiile pe care le servim!

La doctor

— Doctore, am să-ţi aduc mâine pe bărbatul meu la consultaţie! Nu ştiu ce are, dar a surzit d'intr'o dată.
— Nu cumva i-aţi cerut să vă cumpere vreun mantou de blană?

MOTIV SERIOS

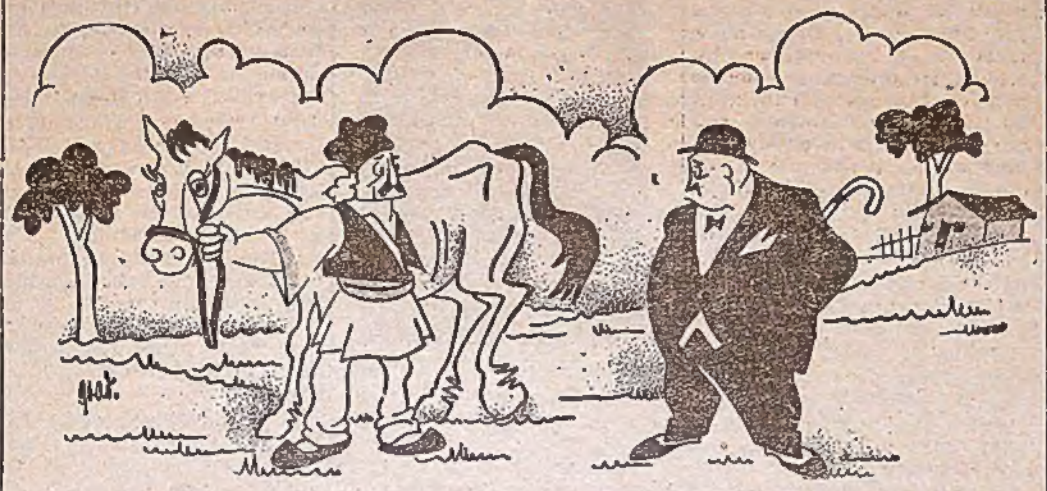

— *De vânzare calul ăsta, bade?*
— *De vânzare, domnule! E un cal foarte bun şi iute! Dacă plecaţi de aici la ora 2 noaptea, dimineaţa la 5 sunteţi în Bucureşti.*
— *Da? Toate bune, numai ce să fac dela ora 5 în Bucureşti? Dac'ar ajunge pe la nouă, mai du-te, vino!...*

VISELE CELOR TREI

Ionel, Sandu şi Petrică sunt trei prieteni buni. Au însă cu toţii acelaş cusur: nici unul din ei nu au serviciu şi trag targa pe uscat. In seara când începe povestirea noastră, toţi trei s'au adunat acasă mai de vreme ca de obiceiu.

— Ai mâncat? întrebă Ionel.
— Nu!
— Nici eu! zice el
— Aşişderi! zice Sandu.
— Păi ce ne facem?
— Răbdăm!
— Ştii ce zic eu? Să ne culcăm şi astfel să ne amânăm foamea!
— Veche mă! Dar altceva nu-i posibil! Gata! Am stins lampa!

Şi s'au culcat. Cum au adormit, numai ei ştiu! Dar erau învăţaţi oamenii aşa că nu le-a fost tocmai greu.

A doua zi când s'au sculat, cel dintâi gând a fost firesc, foamea. Dar Sandu care era mai romantic dintre toţi, întrebă:

— Ei, cum aţi dormit fraţilor?
— Ca dracu!.. zice Ionel, am visat un vis, o splendoare! Se făcea că a venit din cer un înger şi m'a întrebat: — Ce faci aci? — Rabd de foame! Şi i-am explicat îngerului cum stă chestia. Atunci el mi-a spus să mă gândesc la ceeace voiam să mănânc. Măi, şi numai n'au apărut ca prin farmec nişte pârjoale uriaşe! Mari, mă şi când am gustat, ce să spun, se topeau în gură. Şi-au venit apoi nişte pâine, cozonac nu alta şi nişte vin d'ăla vechi dela mama lui. Mă, nebunie, nu alta! Da' ce păcat! Când să mă apuc să mănânc ca lumea m'am deşteptat!
— Aşa aţi fost tu, tâmpit întotdeauna! Tu ai visat ceva? întrebă Ionel pe Petrică.
— Sigur. Şi cam tot aşa! Ingerul acela a venit şi la mine în vis. Da' eu am fost mai obraznic. I-am spus din capul locului că mi-e foame. Că mă taie nişte zăvozi prin stomac de mă prind năduşelile! Ingerul a zâmbit aşa cum ştiu ingerii să zâmbească şi ca prin minune au descins de undeva nişte coşuri de haleală. Mă fraţilor, da' ce haleală! Iere negre, tartine cu unt, nişte friptură de curcan pe varză la cuptor, din care ieşia aburul ca la locomotivă, cutii cu sardele de tot felul... Nu ştiam de care să mă agăţ mai întâi. Mă uit cu mai bine, mă frec la ochi, iar mă uit şi mă pune dracu să iau în mână o cutie de sardele! Pun eu cheia s'o desfac, degeaba! Era prea bine încheiată. Credeţi că m'am lăsat? Deloc! Şi m'am muncit cu blestemata de cutie până când am scăpat-o jos din mâini. Şi.. sgomotul ei m'a deşteptat din somn!

— Ia-te de mână cu ăştălalt! Caraghioşi! zice Ionel.
— Da' tu ce-ai visat?
— Păi şi eu am visat acelaş înger! Numai că i-am rugat să vă dea voua de mâncare şi mie să-mi împlinească o singură dorinţă! Să vă ia dracul pe amândoi, ca să mănânc eu porţia voastră. Dar cu proşti ca voi crapă şi dracul de foame! Caraghioşilor!

d. malt.

SĂ RÂDEM

Din principiu

— Dacă mă iubeşti, de ce nu cer mâna tatălui meu?
— Din principiu, domnişoară! Eu nu cer nimic niciodată dela nimeni!

Se cunoaşte

— Domnule, să ştii că n'am fost totdeauna în asemenea mizerie. Când eram mic am fost crescut în puf!
— Se cunoaşte domnule!
— După ce?
— Păi uite şi-acum mai ai fulgi în cap!

Din lac în puţ

— Se cunoaşte că ai alergat cu un cal, domnule Nae!
— Cum? Ca un cal? Eşti obraznic, şefule! Ce mine să nu-ţi îngădui astfel de familiarităţi!
— Scuzaţi mă! Am spus aşa fiindcă v'am văzut ieşind ca un porc!...

PUNCT DE VEDERE

Vânătorul: *Ia te uită, nene, ce vânat!...*
Ele: *L'am dat şi p'ăsta, cât îi el de vânător. Dar care din noi l'o fi lovit?*

HAZURI

Niuşor

— Niuşor, ţi-ai luat doctoria?
— Nu mămicule!
— Păi ce mai aştepţi?!
— Mămicuie!! E aşa de rea!... Zău!...
— Nu se poate! Trebuie s'o iei. Închipueşte-ţi şi tu că iei o bomboană!...
— Mămicule, n'ar fi mai bine să-mi dai tu o bomboană şi să-mi închipui c'am luat doctoria?

Prilej unic

— Ascultă, Gigele, tatăl tău e întotdeauna aşa de serios?
— Da! Râde însă de două ori pe an: primăvara şi toamna când îes noule modele de pălării şi când o vede pe mama cu ele în cap.

Nu ştia

— Georgică, ce-ai făcut? Te-ai lovit la genunchi?
— Da, mamă!
— Şi n'ai plâns?
— Nu, fiindcă nu ştiam că eşti încă aici!

La comisariat

— Asta-i individul care ţi-a dat o palmă?
— Da!
— Minte domnule comisar!
— Cum m'nt mă? Nu mi-ai dat o palmă!
— Nu! Şi dacă nu taci, ai şti că-ţi mai trag una!

Regret

— Ce ai doctore de eşti aşa de trist?
— Am pierdut unul din cei mai buni clienţi! Plătea foarte bine!
— Şi ce s'a întâmplat cu el? A murit?

La şcoală

— Mai rău! S'a făcut bine!...
— Ascultă Boboc, ce se întâmplă cu o bucată de fier dacă o lăsăm afară, în ploaie?
— Rugineşte!
— Bravo! Dar o bucată de aur?
— Dispare!

Una americană

Dintr'un ziar american:
„Asasinul Walk Smoking, condamnat la moarte, a cărui sănătate dădea mult de gândit celor din jurul său, a suportat o uşoară operaţie, de pe urma căreia s'a vindecat pe deplin. Aşa că el va putea fi executat mâine".

LA RESTAURANT

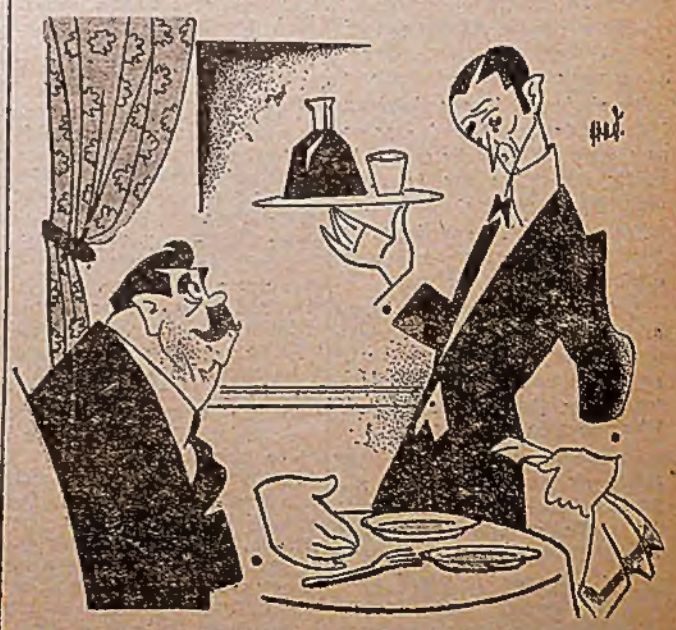

— *Ascultă, chelner! De două ceasuri am comandat o halbă! De unde umblă halba mea?*
— *Păi cine-i de vină, coane, dacă comandaţi cu două ceasuri mai de vreme?*

CAMARAZI, INSEMNAȚI-VĂ ZILELE ȘI ORELE

EMISIUNILOR PENTRU VOI LA RADIO ROMÂNESC

Una din grijile noastre de căpetenie este să păstrăm cu voi o legătură neîntreruptă prin singurele posibilități ce avem la îndemână de a ajunge până la voi pe front — acest front îndepărtat de strălucitele voastre victorii până la țărmurile Donului și ale Volgei, până în câmpiile Crimeei și crestele Caucazului — și aceste posibilități sunt emisiunile de radio.

Le-am alcătuit cu chibzuință, astfel încât nimic în ceeace vă privește de aproape să nu fie dat uitării și în privința aceasta aveți emisiunile Orei ostașului și ale Poștei Militare radio.

Iar glorioasele fapte de arme pe care zilnic le săvârșiți laolaltă cu marii voștri camarazi germani și italieni frăția nesdruncinată de pe câmpul de luptă dintre ei și voi ajunge la cunoștința voastră prin emisiunile Orelor ostășești româno-germane și româno-italiene.

De aceea vă aducem la cunoștință ordinea în care aceste emisiuni au loc, pentruca să fiți cu luare aminte la ele și tot ce vă interesează să nu vă scape.

Iată această ordine:

I. ORA OSTAȘULUI

(se transmite pe Radio-România, 1875 m. lungime de undă Radio-București 364.5 m., și scurtă 32.4 m.)

Luneа. Miercurea, Sâmbăta dela orele 13.10—14.

II. ORA RĂNIȚILOR

(se transmite pe aceleași lungimi de undă ca și Ora Ostașului)

In fiecare zi la orele 14.40—15.40.

III. POȘTA MILITARĂ RADIO

(se transmite pe aceleași lungimi de undă ca și Ora Ostașului)

In fiecare zi intre ore15.40—16.40.

IV. ORA OSTĂȘEASCĂ ROMÂNO-ITALIANĂ.

(se transmite pe aceleași lungimi de undă ca și Ora Ostașului)

In fiecare Marți dela orele 12—13

V. ORA OSTĂȘEASCĂ ROMÂNO-GERMANĂ.

(se transmite pe aceleași lungimi de undă ca și Ora Ostașului)

In fiecare Vineri dela orele 12—13

VI. ALTE EMISIUNI ROMÂNEȘTI

(se transmit pe 1200 m. lungime de undă)

Emisiuni in limba română

Muzică românească: Luni ora 16—16.30
Joia ora 16—16.30
Vinerea ora 15—15.30
Sâmbăta ora 16—16.45

VII. EMISIUNI SPECIALE

(se transmit pe 391 m. lungime de undă)

In fiecare zi:
dela 12—12.15: informațiuni
In fiecare Marți:
dela 18.15—19 ora militară românească

INSEMNAȚI ZILELE ȘI ORELE EMISIUNILOR DE MAI SUS

Noui isbânzi germane în Răsărit

Ultimele faze ale ofensivei sovietice sunt caracterizate, pe întregul front, prin importante pierderi de oameni și de prețioase materiale.

Faptul că inițiativa operațiunilor aparține acum armatelor germane, prezintă o garanție a victoriei noastre definitive.

Toate acțiunile sovieticilor sunt, propriu zis, paralizate; armatele aliate nu s'au mărgit la succese defensive, ci au trecut la o puternică acțiune contra-ofensivă, deslănțuită între Donet și Nipru, nimicind trupele sovietice de șoc și rezervele concentrate în aceste sectoare.

Parte din terenurile câștigate de bolșevici, cu sacrificiul a peste șase sute de mii de oameni, — numai în ultimele două luni, — au fost recucerite înainte de venirea primăverii, astfel încât planul Comandamentului sovietic, de a străpunge frontul pe o scară întinsă, s'a năruit.

Desghețul a produs inamicului, multe neajunsuri; soldații se scufundă până la brâu în zăpada moale din păduri, iar mlaștinile constitue un obstacol natural.

Datorită desghețului, drumurile, pe care inamicul se retrage în dezordine, sunt impracticabile, iar liniile ferate, distruse în mare parte de aviație, împiedică sistemul de aprovizionare al bolșevicilor. Ei se retrag, pustiind satele, pentru a crea astfel „o zonă a deșertului". Populația se refugiază, îngrozită, în rândurile noastre.

Pe de altă parte, lipsa de organizare a armatelor roșii, cum și folosirea deseori a trupelor fără experiență și improvizate, ceeace demonstrează epuizarea forțelor sovietice, contribue, în largă măsură, la un dezastru total.

Detașamentele germane, care au atins Donețul superior pe un front larg în mai multe puncte ne arată că frontul progresează la est de râu, cu toată rezistența înverșunată a adversarului, care recunoaște în masivele atacuri germane „*incontestabile și numeroase victorii*".

Sovieticii încorporează copiii pentru armatele de sacrificiu

După cum anunță Moscova, toți tinerii între 15 și 16 ani vor fi încorporați în unitățile sovietice.

Se încearcă astfel o recuperare a forțelor, sdrobite în ofensiva de iarnă și în care bolșevicii au pierdut peste două milioane de oameni.

Această măsură disperată — coincide și cu dezertările de proporții impresionante ale soldaților roșii.

Pedepsele cele mai aspre anunțate pentru cei care se sustrag dela obligațiile recrutării, s'au dovedit zadarnice: tinerii fug îngroziți de regimul de teroare al conducătorilor sovietici și cer ocrotirea în rândurile armatelor noastre.

Tinerilor cari se ascund de teama de a nu fi încorporați și aruncați apoi în trupele de sacrificiu, nu li se mai acordă cartele de alimente, iar familiile lor primesc numai un sfert din rația cuvenită.

După dezastrul suferit în ultimele două luni, sovieticii încearcă acum, strângând copiii și pornind, prin agenți speciali, o mare vânătoare împotriva lor, să opreaască înaintarea forțelor germano-române, care câștigă, din zi în zi tot mai mult teren, pe întregul front de luptă.

In armata roșie pedepsele se dau după bunul plac

In mâinile trupelor germane a căzut un interesant document. Este vorba de instrucțiuni în privința „campaniilor de pedeapsă" ale armatei sovietice, semnate de Sbucov, reprezentantul comisarului pentru apărarea țării. Conform acestor instrucțiuni, fiecare soldat sovietic, până la subofițer, care a contravenit disciplinei armatei, este trimis într'o companie de pedeapsă unde are ocazia să-și răscumpere greșala printr'o jertfă de sânge, adică în luptă împotriva inamicului în sectoarele cele mai periclitate ale frontului. Paragraful 8 al instrucțiunilor spune că ofițerii superiori au dreptul de a pedepsi fără judecată pe vinovați cu 1-3 luni de stagiu în companiile de pedeapsă. Acest paragraf dă deci superiorilor posibilitatea de a înlătura foarte ușor pe toți incomozii. Cu totul semnificativ este paragraful 13, care spune: „Comandanții și politrucii companiilor de pedeapsă au dreptul de a decreta fără judecată orice pedeapsă, inclusiv împușcarea imediată".

VÂNĂTORII DE MUNTE ROMÂNI IN CAUCAZ

La camarazii noștri români pe frontul de Sud

In ultimul timp comunicatul comandamentului suprem al armatei germane a menționat deseori, îndeosebi, când a fost vorba de lupte grele, pe frontul Caucazului.

Pe întregul front din Răsărit, bolșevicii au căutat să folosească pe cât posibil avantajul pe care-l oferea timpul de iarnă. Cu un fanatism fără seamăn și folosindu-se de metode ce întrec orice imaginație omenească, ei au căutat să-și împingă hoardele tot mai înainte și să facă o spărtură în frontul nostru. Destul de neomenoase și pline de brutalitate au fost încercările lor. Odată ei au urmărit aici un scop cu totul particular și au fost atunci ispitiți să califice drept aleire a forțelor tendința noastră de a scurta frontul. Numai astfel s'au putut explica mereu repetatele lor incursiuni împotriva frontului nostru. Dar pe întregul front al Caucazului nu s'a produs nici o străpungere, cu toate că ei au căutat să facă o spărtură. Și dacă li s'a întâmplat uneori că au adus forțe extraordinare care să ne copleșească, ei nu au reușit să intre în liniile noastre înaintate pe o lărgime și o adâncime mai mare de câteva zeci de metri. Iar asta nu s'a întâmplat decât pentru câteva ore, căci întregul front al Caucazului a rămas în mâinile noastre.

Când auzim sau povestim despre faptele de vitejie petrecute pe frontul Caucazului, atunci trebue să ne amintim despre camarazii noștri români, cari, umăr lângă umăr, alături de soldații germani și într'un spirit de camaraderie în cel mai curat înțeles al cuvântului, îndură greutățile inerente împrejurărilor ce le oferă acele locuri muntoase pe timp de iarnă, — și înfruntă năvala și toate blestemățiile neînchipuite ale bolșevicilor. Românii au luat o parte însemnată în războiul de aici prin marea unitate venită odată cu primele incursiuni în Caucaz. Încă din toamnă ei s'au instalat în prima linie. In lunile ce au urmat a fost o liniște relativă. Zilnic s'au tras focuri de armă. Totuși s'a putut folosi timpul într'atât încât au putut fi făcute pregătirile de iarnă. S'au clădit cazemate și adăposturi, transee și chiar s'au făcut camuflagii acolo unde a fost nevoie.

In timpul acesta au facut diferite sondări pe teren și, prin detașamentele de recunoaștere au căutat să se lămurească asupra situației dușmanului; Cu aruncătoare de grenade, cuiburi de mitraliere și tunuri puternice în jurul lor, Vânătorii de Munte aveau simțământul siguranței. Astfel puteau să prevină eventualitatea oricărui atac dușman.

Dar, spre sfârșitul lunei Ianuarie au început să se simtă oarecari schimbări în acest sector. Primele posturi de observație puteau asculta în timpul nopții anumite mișcări. Aceasta era o dovadă evidentă că inamicul pregătea ceva în sector. Foarte deseori puteau fi auzite de cealaltă parte, cu o zi sau două înainte de atac, anumite sgomote. Se distribuia soldaților bolșevici multă voică oride câte câte ori erau înainte de atac. Și nu odată li s'a întâmplat vânătorilor români ca după o astfel de noapte să vadă pe bolșevici ținându-se la brat beți turtă, când atacau, în primele ore ale dimineții. Și în ziua aceea, după anumite semne, părea că se pregătește ceva. Se știa că de câteva zile bolșevicii urmăreau să pătrundă în sectorul nostru. Toate prevederile batalionului român au fost îndreptate la aripa stângă a Diviziei, în partea unde dușmanul se pregătea să atace.

In fața celor două cote din fața românilor, se întindea dela Răsărit spre Sud-Vest o vale. Dacă bolșevicii ar ataca, ei ar fi nevoiți să treacă prin această vale.

De câteva zile trupele române stăteau în stare de alarmă. Fiecare ostaș trebuia să se găsească la postul său, căci zilnic, dacă nu chiar din oră în oră, se aud pocnituri în valea acoperită de tufișuri, pocnituri ce provin dela crengile uscate și peste care treceau bolșevicii.

Trecuseră două zile de când se dăduse ordinul de alarmă. Nesiguranța aceasta în care trăiau oamenii, când vedeau apărând uniformele colorate ale bolșevicilor, ori auzeau pocnind crengile prin crâng țineau încordați chiar nervii soldaților încercați în lupte.

Incet se scurgeau a treia noapte de când se dăduse alarma, din vârful cotelor și până pe văi. Soseau zorile dimineții. Se zăreau crengile tufișului. Pe piscul acoperit de zăpadă dinspre dreapta se vedeau primele licăriri de lumină atât de clare în aceste dimineți de iarnă. Și în deosebi cerul avea o nuanță de un albastru atât de frumos, cum nu l-au văzut nici vânătorii de munte germani și nici cei români în țările lor. Dar, în aceste clipe de trăire sub stare de alarmă nimeni nu mai avea timpul să-și umple inima și să-și desfete privirea cu frumusețile naturii.

In fine, în acest ceas fatal, a izbucnit deodată focul pregătitor al artileriei bolșevice. Ceeace se putea bănui era că dușmanul atacă în acest sector al românilor. Au apărut primii bolșevici pe vale. Dar vânătorii români erau pregătiți. Ei i-au lăsat pe bolșevici să se apropie până la bătaia bună a puștii. Atunci au tras cu armele în rândurile alcătuite din bolșevici ce înaintau la brat. Primul rând a fost doborît înfundându-se în zăpadă. Apărea altă masă de uniforme printre crengile crângului. Dar vânătorii noștri trăgeau cu nesaț. Artileriile română și germană trăgeau și ele. Loviturile obuzelor făceau goluri în rândurile dușmanului. Cu toate acestea ei se scurgeau neîncetat.

Aruncătoarele de grenade au intrat în funcție. Pierderile bolșevicilor erau îngrozitoare. Dar, tot mai îndârjiți, ei căutau să intre cu orice preț peste pozițiile române. Așa s'au scurs câteva ore. Prin apărarea eroică a Vânătorilor de Munte români atacul bolșevic a eșuat. Nenumărați bolșevici zăceau în fața pozițiilor românești. Camarazii români când au văzut că trecuseră câteva ore fără ca bolșevicii să mai atace, s-au tras că ei au renunțat să mai încerce o străpungere în acest sector. Și inamicul își da seama că odată trecută ziua, șansele lui scădeau. Deaceea încercările lui de străpungere se făceau cu tot mai mare brutalitate. Pentru el, oamenii nu jucau nici un rol, sacrificându-i. In seara aceleași zile, ei încercară un nou atac, de data asta însă cu tancurile. Și astfel reușiră să atingă linia principală de luptă română pe o lungime de 200 m.

Lupta ținu trei zile încheiate pentru a sparge poziția în adâncime, lupte dârze au avut loc, căci dușmanul vroia cu orice preț să păstreze și să lărgească spărtura. Românii apărară fiecare metru de pământ și nu lăsară pe dușman să pătrundă. Atunci veniră în ajutorul bravilor vânători români, tunuri de asalt și infanteriști și aruncară pe ruși îndărăt pe pozițiile lor. 14 tancuri bolșevice rămaseră distruse lângă cadavrele oamenilor lor.

Această luptă s'a dat numai pe o porțiune din frontul Caucazului. In alte sectoare s'au dat numeroase lupte de acest fel, care au avut ca rezultat pierderi însemnătoare din partea bolșevicilor.

Paul Niederreiter

GHICITORI

Uite-o! Nu-e?
(Scânteia)

*

Căciula fârtatului
Pe marginea satului.
(Soarele)

*

Ulceluşe unsă
In buruieni ascunsă.
(Epurele)

*

In pădure m'am născut
In pădure am crescut
Şi'n oraş când m'a adus
Judecător am fost pus.
(Bâţul)

*

La trup sunt uşor,
(Fără aripi sbor,
Dar eu nu sunt nor.
(Gândul)

*

Trupul îmi bagă în casă
Şi capul afară-mi lasă.
(Cuiul)

*

Patru fraţi gemeni născuţi
Toţi îmbrăţişaţi crescuţi.
Oricând îi vezi la un loc
Inveliţi într'un cojoc.
(Miezul de nucă)

*

Ce fiară încornorată
Umblă cu gura căscată
Şi numai cu limba râmă
Tot răstoarnă şi dărâmă.
(Plugul)

*

Trupul, capul mi-e tot una
P'un picior stau totdeauna;
Cămăşi am nenumărate
Şi le port toate'mbrăcate
(Varza)

*

Sunt albă sulemenită
Şi urâtă şi iubită:
Vara nu vor să mă vază
Şi iarna mă'mbrăţişează.
(Soba)

*

Ce floare e mai frumoasă
Şi bărbaţii o miroasă
Numai lor e drăgăstoasă.
(Femeea)

*

Eu la orice casă
Sunt slugă aleasă
Eu pre ori şi cine
Intâmpin când vine;
Când pleacă afară
Eu îl petrec iară.
(Uşa)

*

Buturugă uscată
O ridică încărcată
Şi o dă jos descărcată.
(Lingura)

*

De iute ce sunt trei abia mă ţin
Din nasul meu curge miere şi venin:
Glas nu am, dar strig când sunt pus,
Mă aude răsărit şi apus!
Eu lumea o împăciuesc şi învrăjbesc:
Eu pe toţi îi bucur şi îi necăjesc.
(Condeiul)

*

Ce pom e acela care
Stă cu ramurile sale
Toate plecate la vale
Şi vinele, rădăcina
Ii stau în sus cu tulpina?
(Omul)

*

Ce nod cu gura se înoadă
Şi cu mâinile nu se desnoadă.
(Cununia)

*

Ziua în plimbare
Mereu mă pun iară
Casa să păzesc.
(Broasca dela uşe)

*

Când intru d'odată
Umplu toată casa!
Ziua mi-e ruşine
Noaptea văd mai bine.
(Lumânarea)

*

Subt pădure grămădită
Şade lumea învelită
Ziua de soare fugită
Noaptea de lună pitită?
(Casa)

*

Este o fată buburoasă
Şade cu vodă la masă
(Strugurele)

VIITOR DE AUR ŢARA NOASTRĂ ARE

„Viitor de aur ţara noastră are", a spus Bolintineanu... România mică pe care a cântat-o el în caldele lui versuri, se întinde astăzi dela Nistru pân' la Tisa. Mândră şi bogată e Ţara Românească a lui Ferdinand cel Mare. Aur poartă munţii noştri, aur lanurile noastre. Unul e topit în cazanele uriaşe din întunerecul pământului, celălalt a crescut pe câmpiile mănoase, la lumina zilei şi dogoreala soarelui, cu ploaia din nori, cu hrana din pământ şi cu stropii de sudoare de pe fruntea înfierbântată a Românului plugar.

Aur şi iar aur sunt cărbunii, petrolul şi gazul natural. Ei ne încălzesc, ei ne luminează, ei mână maşinile care muncesc pentru noi şi care lucrează mărfuri de mii de milioane. Căderile de apă, înhămate la turbine uriaşe, vor munci mâine alăturea de ei şi mai ieftine ca cele cu aburi.

Aur e fierul care clocoteşte în cuptoarele înalte şi care, svârcolindu-se scrâşnind între ciocan şi nicovală, se preface în poduri peste ape şi drumuri de fier, în tunuri şi maşini, în pluguri, în grape, în sape şi unelte de tot felul.

Aur e sarea care dă viaţă la mii de industrii. Aur şi iar aur sunt munţii noştri falnici cu pietre, cu metale, cu ape de leac şi codrii seculari. Aur e mintea Românului isteţ.

Avem de toate ca să fim bogaţi. Ne mai trebue muncă. Să muncim şi să ne îmbogăţim. Să lucrăm mai bine câmpul, ca să producă tot mai mult. Să lucrăm în fabrici, ca să prefacem în aur sunător bogăţiile naturale pomenite mai sus. Să ne îmbogăţim pe noi şi să nu mai îmbogăţim pe alţii. Să nu mai fim cărăuşii care au cărat peste hotare avuţiile din ţară. Să muncim şi să ne îmbogăţim, ca să ne luminăm. Să facem şcoale multe la sate, la oraşe şi în cătunele uitate. Să tipărim cât mai multă carte românească, în limbă românească, pentru neamul românesc. Să facem case de citire, muzee şi laboratoare bune. Să ne ridicăm cât mai sus pe scara civilizaţiei şi să ne pregătim pentru ziua cea mare prevăzută de Alexandru Odobescu. Marele nostru scriitor avea credinţa neclintită că făclia civilizaţiei, care a fost purtată pe rând de Latinii din Apus, va trece odată şi în mâinile noastre, Latinii dela Dunăre... Ziua aceea se apropie.

Elevi de azi, din rândurile noastre trebue să se ridice marii învăţaţi, marii industriaşi şi marii meşteşugari care să ducă peste ţări şi mări faima neamului de Român. Să vă ajute Dumnezeu!

Până atunci, săpaţi-vă adânc în inimă şi minte aceste cuvinte sfinte: cinste, muncă şi împlinirea datoriei.

„Viitor de aur ţara noastră are.
„Şi-i prevăd prin secoli a ei înălţare".

După G. G. Longinescu

DESPRE LUCRURI ŞTIUTE ŞI NEŞTIUTE

ŞIPOTE. In jud. Iaşi. Biserica veche a satului erea din 1507 de la Luca Arbore pârcălabul, pe lângă curţile lui de acolo. Cea actuală e dela 1760. — O fântână „a lui Ştefan-Vodă", se pare tot dela Arbore.

• •

ŞIRIA. (Magh.: Vilagos). Târg din jud. Arad. Localitate cunoscută din sec. 11; comună la 1330. La 1196, Regele Bela al Ung. a fondat acolo o monăstire. Ruinele cetăţii Vilagos. (Populaţie 6500 loc.). — La 1849, la Ş. armata lui Görgey se predă Ruşilor, punându-se capăt revoluţiei maghiare.

• •

ŞIMLEU (Şimleu Silvaniei; magh. Szilagy-Somlyo). Orăşel în Trans., jud. Sălaj, pe Crasna. Cetatea lui Ştefan Bathori din sec. 16. Monăstirea Minoriţilor din 1532. Altădată scaun al comitet. Crasna. (Populaţia 7500 loc.). — Pe dealul Măgura resturi romane şi din vremea Gepizilor, sec. 5 (tesaur de podoabe de aur, la muz. din Viena şi Pesta).

• •

ISTORIA LITERARA, cercetările asupra operilor vechi şi moderne şi critica, datoresc contribuţii importante lui Haşdeu, V. A. Urechiă, C. Erbiceanu, Ioan Bianu, M. Gaster, Maiorescu, Fr. Damé, I. Nădejde, N. Iorga, Gherea, Bogdan-Duică M. Dragomirescu, G. Adamescu, P. Eliade, N. Apostolescu, N. Hodoş, Hanoş. — FILOLOGI: B. P. Haşdeu (1836-1907). Al. Philippide (1859-1932), M. Tiktin, Ovid Densuşanu (n. 1873), I. Bărbulescu, slavist (n. 1873). Sextil Puşcariu (n. 1877). — LITERATURA POPULARĂ a fost dată la iveală prin câteva culegeri: de poezii şi cântece populare (G. Dem. Teodorescu, Alecsandri), de proverbe (J. Zanne), Poveşti (P. Ispirescu) de folklor în general (S. Marian, Arthur Gorovei, T. Pamfile).

• •

MĂGURA, în înţelesul de ridicătură artificială de pământ, movilă cuvântul e obişnuit în T. Rom. (cel de „movilă" e de regulă în Mold.) — M. se găsesc în mare număr în toată ţara, mai ales la câmpie (multe sunt morminte din epoca protoistorică şi romană). Inălţimea lor e dela 2 jum. la 19 metri, rare ori mai mari. M. şi movilele din deosebite timpuri, — fie de la popoare preistorice, fie scite, fie romane, medievale, până în vremea mai apropiată, — au fost ridicate în diferite scopuri: morminte individuale sau colective, însemnări de drumuri, puncte de veghe, amintire de întâmplări, hotare. Vremea a redus multe din ele, altele s'au nivelat prin culmea pământului. Sute de m. sunt răspândite în T.-Rom., cele mai multe necercetate, aşa că origina lor e greu de lămurit. Numeroase în Jud. Olt, Teleorman, Dolj, Ialomiţa, m. cele mari poartă fiecare un nume (M. Mare, M. Basarabilor, Mormântul Jidovului, (etc.). De la gura Argeşului spre Bărăgan şi Galaţi sunt câte două alături. Cercetarea lor ar lămuri multe chestiuni etnice (Sciţi şi alte popoare). Unele mov., cu urme de aşezări preistorice, sunt numite de popor „cetăţuia".

• •

PREDEAL. Sat şi loc climateric în munţii Prahovei. Fost punct de graniţă spre Ungaria. Altă dată se chema Podu-Neagului, unde la 1774 se făcuse un schit. Biserica act. din 1829. — Aşezare protoistorică din epoca de bronz (arme, podoabe interesante, obiecte dace, de pe la anii 1000 a. Cr.). — In Oct. 1916 lupte mari între Germani şi Românii în retragere.

• •

RADAUŢI. Oraş în Bucovina Târg al ţării Mold. din sec. 14, şi scaun domnesc. — Biserica Sf. Nicolae, altă dată episcopală, de un interes deosebit, e cea mai veche fondaţie religioasă din Moldova. Clădită întâi de lemn pe la 1350, a fost refăcută de Ştefan cel Mare şi de Lăpuşneanu. Erea necropola primilor Voevozi: înăuntru mormântul lui Bogdan I, al lui Laţcu-V., a fiicei sale Anastasia, a lui Roman I, Ştefan I, Bogdan II, Stana mama lui Ştefăniţă, Pridvorul şi turnul de lângă bis. de la Alexandru Lăpuşneanu (1559). — R. e târg vechiu de cai. Reşedinţa Judeţului R. Populaţia act.: 17.000 loc.

• •

TIPOGRAFII (tiparniţe). Cea dintâi tipografie a fost înfiinţată la 1493 de Macarie în Ţara Rom. la Târgovişte, unde s'au tipărit câteva cărţi religioase în slavoneşte, dintre cari cea mai veche cunoscută e din 1508. Tot la Târgovişte lucră apoi tp. lui Liubovici, 1545—7. — La 1634, Matei Vodă aşeză la Govora o tip., mutată apoi la Câmpulung (1640), Dealu (1644), în urmă la Târgovişte (1652). La 1678 se mai înfiinţă la Bucureşti tipografia „domnească" a Mitropoliei, mai târziu numită „Nifon" (până la 1836), continuată cu T. Statului, de la 1860. In sec. 17 mai erau tipografii la Buzău (1691) şi Snagov (1695). — In Moldova, V. Lupu întemeiă (1640) pe cea dela Trei-Sfetite, mutată apoi la Mitropolie. După 1680, o altă tip. se afla la Monst. Cetăţuia.

• •

MOSCO, HAGI. — Familie boer. din T.-Rom., în Bucureşti la încep. sec. 19; de orig. greacă. — Ioan M., mare Vistier (1748-1828).

• •

MOŞI. Un fel vechiu de împărţeală a proprietăţii. Moşiile moşnenilor se împărţeau „PE MOŞI" în Ţara Românească, sau „PE BATRANI" în Moldova. Aceşti „moşneni" erau fiii nepoţii de fii ai întemeietorului satului pe pământul stăpânit de el sau primit danie dela Domn. Impărţeala se făcea dar pe moştenitorii părţii unui moş. Uneori în loc de moş, găsim termenul de „TEI" (în Moldova: „STALP"). — MOŞIA însemna pământul stăpânit din moşi, moştenit

• •

CAVALERIA. — (Pentru timpuri mai vechi *Călărimea*). — Inceputul organizării armatei se face în principatele române la 1830, prin Regulamentul organic. In Ţ.-Rom. era un regiment de cav. (cu 6 escadroane); iar trupe neregulate Dorobanţii (gendarmerie), 4700 oameni. In Moldova un singur escadron de cav. Aceste efective au rămas până la Unire. — Reorganizarea armatei pe baze moderne a lui Cuza, prevedea: 2 regimente de lăncieri, 1 de vânători călări (câte 5 escadr.), 6 escadroane de gendarmi călări; şi escadroanele teritoriale (30) de Dorobanţi. Aceştia fură transformaţi şi înlocuiţi la 1871 prin Călăraşii cu schimbul. — La 1871, sub Pr. Carol (ministru gen. Florescu), reînviindu-se numele vechi româneşti, cavaleria fu compusă din: 2 Reg. de Roşiori, 8 reg. de Călăraşi şi 2 escadr. gendarmi călări (escorta), trupe cari se menţin de-atunci, înmulţindu-se progresiv numărul regimentelor. La 1916 erau 11 de Roşiori, 9 de Călăraşi şi 1 de Escortă.

SOCOTELI DE PETRECERI

RASPUNSUL SOCOTELILOR DIN NUMARUL PRECEDENT

125. Fata avea 16 ani, mama 36 şi tata 46.

126. Să ia capra s'o treacă; să ia apoi lupul; iar când se întoarce, să ia capra; să ia varza şi s'o ducă la lup şi apoi să vină să ia şi capra.

127. 999 + 1 = 1,000.

128.

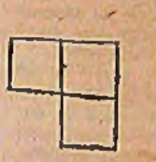

129. Trece un băiat şi o fată şi luntrea e adusă îndărăt de o fată; se duc doi băieţi şi se întoarce unul; trec 2 fete şi vine un băiat; se duc doi băeţi şi vine unul; se duc doi băeţi.

130. 14 × 1 = 14.

131) Era o mănăstire al cărei

3	3	3
3	6	3
3	3	3

Fig. 1

4	1	4
1	6	1
4	1	4

Fig. 2

1	7	1
7	8	7
1	7	1

Fig. 3

2	5	2
5	8	5
2	5	2

Fig. 4

stareţ era orb. El se ducea şi-şi număra călugării cari erau toţi 24, câte trei în cele 8 chilii ale mănăstirii (Fig. 1); însă cum stareţul era orb, îi pipăia pe cap şi-i ţinea minte să fie de aceiaş parte câte 9. Dar călugării se adunară la vorbă câte patru în odăile din colţuri, rămânând în cele din mijloc câte 1. Când stareţul venea şi-i număra, găsea tot câte 9 de fiecare parte (Fig. 2). Veniră 4 musafiri şi se împărţiră câte 2 în odăiţele din colţ şi câte 5 în cele din mijloc (Fig. 4). Pe urmă câte 7 în cele din mijloc şi câte unul în cele din colţ (Fig. 3).

Astfel încăpeau totdeauna 4, ori 8 musafiri.

*

132) Un vânător a împuşcat iepuri şi dropii, peste tot 50 capete şi 140 picioare.

Câţi iepuri şi câte dropii au fost?

*

133) De mult ei-că şi dobitoacele vorbeau. Trecu un cârd de gâşte la păscut şi întâlnindu-le un om, le dete bună ziua zicându-le:

— Bună ziua 40 de gâşte!

Gâscanul care mergea înaintea cârdului, îi răspunse:

— Mulţumim d-tale, omule. Am fi 40, dacă am fi încă pe atâtea şi pe jumătate.

Câte gâşte erau?

*

134) Acelaş om întâlni un alt cârd de gâşte, le dete şi lor bună ziua:

— Bună ziua 100 de gâşte!

Gâscanul îi răspunse şi lui:

— Dacă am fi atâtea, pe jumătate şi pe sfert şi cu tine, am fi 100.

In cârdul ăsta câte gâşte erau?

*

135) Două mame şi două fiice au

cumpărat peste tot 3 pui; dar fiecare din mame şi din fiice au adus acasă câte un pui.

Cercetaţi cum s'a petrecut minunea asta?

Reportajele zilei

Din țară

Din străinătate

Cum s'a venit în ajutorul unei comune în care a bântuit focul

Un puternic incendiu izbucnit în noaptea de 2 Martie, a mistuit un total de 388 gospodării cu circa 800 clădiri din comuna Soveja-Putna, făcând 18 victime și sinistrând 1883 suflete.

Datorită în special energiei, calmului și spiritului de organizator al prefectului, toți cei sinistrați au fost adăpostiți în casele ce au scăpat de incendiu, în satul Rucăreni și în o-dăile ce au la fânețe și la câmp; s'a executat inocularea tuturor împotriva febrei tifoide și a tetanosului; prefectura, Consiliul local de Patronaj Banca Populară și celelalte autorități locale, au distribuit populației mai multe vagoane de porumb și de făină, cantități importante de zahăr, pește sărat, săpun, mai multe mii efecte de îmbrăcăminte și încălțăminte, (2.500 costume haine 4.000 cămăși, 1.000 ciorapi, 150 rochițe 500 paltoane, 150 flanele, 700 pălării, 1.000 batiste, 350 surtuci, 1.500 ghete, 1.000 pantofi, 50 perechi opinci, etc.), precum și ajutoare bănești pentru înmormântarea victimelor și pentru alte nevoi imediate.

Consiliul Central de Patronaj al Operelor Sociale a trimis la 7 Martie 20 camioane încărcate cu alimente și îmbrăcăminte, distribuind următoarele ajutoare:

20 pachete ceai 5.000 kgr. zahăr, 1.000 kg. ulei, 2.000 kg. marmeladă, 3.600 kg. făină, 500 kg. orz, 500 kg. săpun, 2.000 kg. mazăre, 500 cutii mazăre, 2.000 de pâini 100 costume bărbătești, 100 ciorapi bărbătești, 100 rochițe fete, 100 ciorapi fete, 50 ciorapi băeți, 500 rochii, 50 ciorapi femei, 200 pantofi cauciuc și 200 opinci.

Din ordinul d-lui Mareșal Antonescu Guvernământul Transnistriei a pus la dispoziția ajutorării sinistraților: 20 vagoane porumb, suma de 5.000.000 lei precum și 55 vaci, 28 cai, 151 oi, 98 porci și 2334 păsări în locul acelora pe care locuitorii, din cauza repeziciunii incendiului nu le-au putut salva.

Pentru refacerea satului s'a ordonat întocmirea planurilor de reconstrucție și a proiectelor de case tip, comuna fiind stațiune climaterică. S'a dispus trimiterea de medici și technicieni, și livrarea a 46.000 m. cubi lemn și cherestea din pădurile Statului, a 5 vagoane cuie de fier, a 4 vagoane ciment și alte materiale de construcție.

Totodată, s'a ordonat demobilizarea pe timp de două luni a sinistraților mobilizați, precum și a tuturor meseriașilor din comună.

Donația oștirei pentru Palatul Invalizilor

Ofițerii și subofițerii din zona interioară au donat solda pe o zi pentru construirea Palatului Invalizilor, sumă ce se ridică la un total de 22.472.421 lei.

Sumele au fost vărsate de unități direct Eforiei Ostășești.

Poporul românesc luptă pentru apărarea civilizației europene

Sub titlul „Exemplul României" un ziar croat scrie între altele cu privire la declarațiile făcute mai de mult de d. mareșal Ion Antonescu:

„Nu era nevoe, poate, de asemenea declarații pentru a se afirma încă odată conștiința care domină poporul românesc în această luptă pentru apărarea civilizației europene. Cuvintele Mareșalului sunt totuși bine venite, căci ele răzbat în auzul popoarelor continentului, dintre care nu toate participă la această luptă, într'un moment în care războiul a ajuns în faza lui decisivă și când, în cursul acestei veri, se va smulge orice putință de rezistență din mâna comandamentului sovietic. Ele sunt cu atât mai grăitoare, cu cât pun în evidență acum, nu părerile unui om politic ci convingerile unui general cu renume, ale cărui calități de strateg și de comandant de oști îl ridică printre cei mai mari militari ai vremii noastre".

După ce reproduc mai multe pasagii din declarațiile Mareșalului, ziarul scrie: „Cuvintele acestea lămuresc pe deplin poziția României în acest război. Mersul diviziilor române până la Stalingrad și până în Caucaz, unde s'au înfrățit cu glorie cu camarazii din diviziile germane, croate, italiene și slovace, va apare tot mai luminos conștiinței europene, cu trecerea vremii".

Aprovizionarea invalizilor, văduvelor și orfanilor de război

Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării aduce la cunoștință următoarele:

Lumea I.O.V.R. din provincie se va prezenta la economatele județene respective pentru a fi aprovizionate cu alimente și articole de întreținere contra cost, în aceleași condițiuni ca și funcționarii și pensionarii statului.

Economatele județene și prefecturile de județ au primit ordin în acest sens.

Lumea I.O.V.R. din Capitală se va prezenta la Depozitul militar de consum „Filaret" din șos. Viilor 44, după ordinele date de Casa I.O.V.R.

Se atrage atențiunea că cei ce nu se vor prezenta să-și ridice alimentele nu mai pot face reclamațiuni.

BRAVURA AVIATOARELOR ROMÂNCE

Ziarul italian „Corriere dela Sera" publică o corespondență din București, privitoare la o aviatoare română.

Autorul reproduce o convorbire avută cu aviatoarea Nadia Russo, arătând spiritul de sacrificiu care însuflețește pe cele patru femei-pilot românce.

„Nadia Russo a fost decorată pentru vitejia ei, deoarece și-a primejduit viața de atâtea ori în acest război, pentru a ajuta și salva viața atâtor și atâtor luptători eroi".

In acest război va învinge calitatea luptătorilor

D. dr. Funk, ministrul economiei Reichului, a vorbit Miercuri la ședința de lucru a șefilor tuturor oficiilor economice provinciale ale Reichului.

In prima parte a cuvântării sale d-l dr. Funk s'a ocupat de mobilizarea economică a Germaniei, care a început acum câteva săptămâni cu o energie foarte mare și care a fost primită cu multă bunăvoință de toți bărbații și femeile ce cooperează la mobilizarea economică.

Războiul, a spus ministrul economiei Reichului, duce la alegerea celor mai bune elemente, deci și la alegerea celor mai puternici. Toate brațele pot să fie folosite în cadrul sforțărilor făcute în vederea războiului total, fără a putea fi totuși puse imediat în acțiune. Atunci când se va termina această operă, fie numeroși luptători vor putea fi puși la dispoziția armatei, spre a fi trimiși pe front, industria armamentului având suficientă mână de lucru.

Trebue să se înceapă prin închiderea tuturor întreprinderilor ce nu reprezintă o importanță militară, pentru a se realiza o însemnată economie de mână de lucru. Este imposibil ca după trecerea unui anumit timp să se mai găsească încă lucrători germani ocupați în industrii ce nu sunt de primă necesitate.

In acest război nu va învinge superioritatea numerică, ci calitatea luptătorilor.

RĂZBOIUL SUBMARIN

Cât au pierdut până acum anglo-americanii

Intr'un articol apărut într'un ziar din Londra, lordul Strabolgi constată că Germania a pregătit chiar dela începutul războiului activitatea cea mai puternică a submarinelor, în vreme ce cuglezii nu au luat nici o măsură.

Marele Amiral Doenitz, continuă lordul Strabolgi, pare că are la dispoziție astăzi, în urma politicii submarine îndreptate contra Angliei, mai multe submarine decât înaintașul său von Tirpitz în primul război mondial.

Anglia a intrat în acest război cu un număr prea mic de vase de escortă și pentru vânătoarea submarinelor. Situația sa grea s'a văzut ingreunată și mai mult prin faptul că inamicul a cucerit noui baze de submarine în Norvegia și în Franța, prin faptul că Irlanda a rămas neutră, iar Italia a intrat în război alături de Germania, ca și prin faptul că flota franceză a fost pierdută.

Anglia nu posedă astăzi nimic din ceeace este trebuitor pentru combaterea submarinelor.

Cifrele publicate de anglo-americani cu privire la numărul marinarilor civili morți în serviciu arată în total 70.000 de victime.

Dacă se ține seama că un vapor de tonaj mijlociu are un echipaj de 50 de oameni, se vede că au fost scufundate 10.769 vapoare.

Luând ca bază a tonajului mijlociu cifra de 3300 de tone, pentru un vas ajungem la o pierdere totală de 35,5 milioane de tone scufundate.

Dacă se compară această cifră, cu succesele puterilor pactului tripartit, care indică scufundări globale de 30.5 milioane de tone și dacă se ține seamă că numai 85-90 la sută din aceste succese ar fi fost aduse la cunoștința germanilor, se ajunge la o cifră de 33.6 milioane de tone pierdute de aliați, fără a mai pune la socoteală cele 2 milioane de tone aflate în reparație.

Cine a nenorocit Serbia?

Generalul Milan Nedici, primul ministru sârb, a declarat într'o cuvântare la radio:

„Năpastea nu s'a abătut asupra noastră decât pentrucă Churchill a voit-o și pentrucă Roosevelt a făcut tot ce era necesar pentru a o aduce.

Poporul sârb ar fi putut trăi liber, mulțumit și liniștit. Dar mâini străine l-a împins într'o altă direcție. Oameni ușuratici au târît patria noastră în sânge și ruină. Și poporul a fost acela care a trebuit să îndure urmările.

Poporul sârb trebue să se unească și să-și îndeplinească datoria de muncă pe care o are față de Europa pentru ca să fie înlăturată nenorocirea națională care s'a abătut asupra lui".

ANGLIEI NU-I PASĂ DACĂ EUROPA SE VA BOLȘEVIZA

După cum se poate vedea din presa engleză și nord-americană, Anglia nu are nici cea mai slabă intenție de a se împotrivi Sovietelor undeva în Europa. De aceea, — scrie o personalitate politică germană, — îi întrebăm pe toți cei cari își dau seama de aspirațiile tradiționale ale Sovietelor, dacă ei își închipuie cumva că au mai multă trecere la englezi decât refugiații polonezi pentru cari Anglia a deslănțuit un război mondial.

Important este actul de trădare comis de Anglia prin lăsarea popoarelor pe mâna bolșevicilor, iar această trădare este din ce în ce mai vădită. E o lecție bună pentru popoarele europene și mai ales pentru toți cei cari își mai pleacă urechea la făgăduielile ispititoare șoptite de diplomații englezi, — e o lecție bună când putem afla, la ce se reduc în realitate făgăduielile de acest fel, căci e absolut sigur că Anglia nu se va putea împotrivi pretențiilor sovietice.

Îi este indiferent Angliei dacă Europa se bolșevizează sau nu. Acesta este punctul pe care popoarele europene au ajuns în sfârșit să-l cunoască și pe care îl vor cunoaște din ce în ce mai bine.

O biserică românească la Berlin

Biserica „Ierusalim" din centrul Berlinului care aparținea până acum bisericei evanghelice va fi transformată de azi înainte într'o biserică ortodoxă spre a oficia slujba religioasă pentru colonia română din capitala Reichului.

Din ordinul Mareșalului Ion Antonescu, arhitecți români vor sosi la Berlin pentru a conduce lucrările necesare de schimbarea interiorului acestei biserici protestante într'o biserică ortodoxă.

Biserica „Ierusalim" este una din cele mai vechi biserici din Berlin.

Egiptul își pune speranțele în victoria Axei

Principele Mansur Daud, membru al Familiei Regale egiptene, sosit la Roma zilele acestea, a făcut declarații interesante cu privire la situația din Egipt și la motivele care l-au hotărît să-și părăsească de bună voie țara și să vină în Italia pentru a lua parte la lupta contra Angliei și a aliaților săi.

Printul a spus:

„Nouăzeci la sută din populația egipteană simpatizează cu puterile pactului tripartit, având credința în victoria Germaniei, Italiei și Japoniei. Deosebire fac numai jidovii și jidoviții.

Când forțele Axei au ajuns la El Alamein, egiptenii au fost mulțumiți de înfrângerea asupritorilor englezi, iar evreii au fugit imediat din Egipt în Kenya, Sudan și Africa de Sud. Din păcate, n'a fost cu putință să se înfăptuiască visul nostru de eliberare, dar egiptenii urmăresc războiul cu o credință nesdruncinată în victoria Axei, căci această victorie are importanță pentru Egipt, care prin ea va fi în cele din urmă eliberat de sub jugul britanic și iudaic.

Axa nu poate pierde războiul și sunt încredințat că pactul tripartit va învinge pe bolșevici și pe englezi. Cât despre americani, ei vor trebui să se retragă iarăși în țara lor".

Principele a mai adăogat că declarația italo-germană, privitoare la independența și suveranitatea Egiptului a stârnit un mare entuziasm în tot Egiptul.

ULTIMELE ŞTIRI

INTERNE

Înaintări onorifice în grad

Ministerul Apărării Naţionale aduce la cunoştinţă:

Pe data de 20 Martie 1943, au fost înaintaţi în grad în mod onorific, următorii ofiţeri generali în retragere proveniţi din activitate, care au luat parte în războiul de întregire cu gradul de general şi s'au distins în mod deosebit pe front, fiind decoraţi cu Ordinul „Mihai Viteazul".

Generali de Divizie în retragere la gradul de general de Corp de Armată în retragere:

Rujinschi Nicolae, Popescu Ioan, Panaitescu Ştefan, Davidoglu Cleante

Botezul unui copil al cărui părinte este pe front

La Giurgiu, într'una din barăcile în care Consiliul de Patronaj se îngrijeşte de hrana a 120 de copii de şcoală, zilnic, a fost botezat creştineşte, copilul unui ostaş care de aproape doi ani se află pe front.

Din partea Consiliului de Patronaj, naşa micuţului nou botezat a fost d-na Victoria Frânculescu, reprezentând pe d-na preşedintă Maria Mareşal Antonescu.

Feciorul—al cărui tată se găseşte departe la datorie — a primit daruri în îmbrăcăminte şi bani.

După botez, 120 copii sărmani, din şcoalele primare ale Giurgiului, au luat o masă bună şi îndestulătoare, cum li se dă zilnic, prin grija Consiliului de Patronaj.

Opera de asistenţă socială în cartierele mărginaşe

Alaltăieri a avut loc la Centrul de asistenţă socială „Basarab" din Capitală, botezul a 9 copii. Au participat la solemnitate d-na Maria Mareşal Antonescu, preşedinta Consiliului de Patronaj al Operelor sociale, d-na ministru Pantazi d-na dr. Manoilă, etc.

După ce au fost botezaţi cei nouă prunci, d-na Maria Maresal Antonescu a vizitat localul Căminului de asistenţă de zi „Basarab". Iniţiativa de a fi botezaţi aceşti copii a fost luată de centrul „Mititari" care funcţionează în cadrul Consiliului de Patronaj, ajutând la marea operă de asistenţă socială.

Acest centru este dirijat de o mână de doamne care înteleg să-şi dea tot concursul la înfăptuirile Consiliului de Patronaj

Internarea în lagăr a celor care fac înşelăciuni în mobilizările pentru lucru

Cu ocazia diferitelor controluri efectuate pe teren de către organele militare, s'au constatat abuzuri şi fraude în legătură cu mobilizările pentru lucru.

Marele Stat Major atrage atenţiunea că pe viitor vor fi internaţi în lagăr proprietarii sau administratorii conducători de exploatări agricole care cer mobilizarea pentru lucru a personalului dela exploatările respective în mod nesincer sau le schimbă destinaţia.

EXTERNE

Eroismul unui copil italian

Ziarele din Milano publică următoarele amănunte cu privire la moartea eroică a lui Ferdinando Giovannelli, în vârstă de 13 ani, membru al organizaţiei Balilla din Milano, în timpul unui atac aerian inamic.

Când Ferdinando Giovannelli a fost scos aproape fără cunoştinţă de sub dărâmăturile unei clădiri, înainte de a-şi da sufletul, el a spus: „Sunt mulţumit că mor pentru Patrie. Astfel mă voi întâlni cu tatăl meu. Italienii mă vor răzbuna".

Ciocniri între soldaţii americani şi marocani

De abia acum se află din Tanger că la 1 Martie s'au produs în Marocul francez grave ciocniri între soldaţi americani şi marocani.

Mai multe femei marocane fiind atacate de soldaţi americani, soldaţii marocani le-au luat apărarea.

În cursul ciocnirii soldaţii americani au făcut uz de arme, împuşcând 24 de musulmani.

Mulţimea înfuriată a ucis şapte soldaţi americani.

10.000 de bombe asupra teritoriului danez!

Se anunţă oficial că dela începutul ostilităţilor şi până la 1 Februarie aviatorii engezi au aruncat pe teritoriul danez peste 10.000 de bombe care au pricinuit moartea a 32 de persoane şi rănirea a 173.

Stricăciunile sunt socotite la 12.000.000 coroane.

Paznici de închisoare

Un bărbat politic turc care până acum nutrea sentimente de simpatie bolşevicilor, d. Yalman, scrie astăzi că o Anglie şi o Rusie, care ar poseda în Europa monopolul armelor, nu ar putea fi nişte apărători ai siguranţei şi fericirii altor popoare, ci nişte paznici de închisoare.

În încheiere, d. Yalman arată că şi Statele Unite sunt răspunzătoare pentru mersul acesta al lucrurilor şi cere să se evite ca întunerecul Evului Mediu să coboare din nou asupra omenirii.

Împrumut obligatoriu în Bulgaria

Parlamentul bulgar a adoptat noua lege relativă la împrumutul naţional obligatoriu.

Legea intră imediat în vigoare.

După socotelile ministerului de finanţe acest împrumut se va ridica la 12 până la 16 miliarde de leva.

Emigranţii din Anglia vor fi înrolaţi

După cum anunţă Serviciul Britanic de Informaţiuni, emigranţii stabiliţi în Anglia având vârsta de la 18 la 42 ani şi cari nu sunt încă ostaşi, vor fi în viitor înrolaţi cu forţa în armata engleză.

Lipsurile din Statele Unite

Ştiri din Londra arată că ziarele engleze au anunţat Duminică dimineaţa că în Statele Unite cu începere de Luni dimineaţă nu se va mai vinde nici unt, nici untură, nici margarină şi nici alte grăsimi alimentare.

Interdicţia rămâne în vigoare până la data de 29 Martie.

Americanii dau jos drapelul lui De Gaulle

Din Alep se anunţă că la Meidan Ekbez, staţie de frontieră între Siria şi Turcia, drapelul gaulist a fost în ultimul timp coborât şi înlocuit prin drapelul american.

Un alt fapt cu tâlc este următorul:

Cercurile arabe din Siria şi Liban au socotit la 150.000 de oameni efectivele trupelor americane concentrate în Orientul apropiat.

Pregătiri militare în Egipt

Primul ministru egiptean Nahas Paşa în calitatea sa de guvernator militar al Egiptului a declarat zona dela Abu Zâhad şi alte sectoare al deltei Nilului regiuni de război. Întregul trafic civil din aceste regiuni este interzis. Aceste teritorii pot fi vizitate numai de persoane militare engleze ori egiptene, şi numai acestea pot călători în trecere prin aceste regiuni.

Ttot odată s'a hotărît mobilizarea a numeroase întreprinderi industriale, ca uzinele de electricitate, de apă, fabricile de maşini, etc. Aceasta înseamnează că lucrătorii din aceste întreprinderi sunt supuşi dreptului de război şi nu au voie să-şi părăsească locurile lor de lucru şi nici să pretindă mărirea salariilor.

Pierderile marinei suedeze

După datele oficiale, marina de comerţ suedeză a pierdut dela începutul ostilităţilor şi până astăzi 1.083 marinari.

Numărul vaselor suedeze scufundate se ridică la 177, având o deplasare globală de 474.000 tone.

Ajutorarea populaţiei italiene

Preşedintele Institutului Italian de Credit Funciar a trimis Ducelui suma de 150.000 de lire.

Ducele a destinat această sumă pentru ajutorarea familiilor rămase fără sprijin de pe urma atacurilor aeriene inamice.

Fuga caucazienilor de sub jugul bolşevic

Fuga caucazienilor, după retragerea trupelor germane, este comparată de un ziar suedez, cu emigrarea carelienilor, după pacea impusă de Moscova.

Aceste două popoare, continuă ziarul, văd în rusi pe inamicii lor şi socotesc pe bolşevici o nenorocire pentru întreaga omenire.

Germanii au fost întâmpinaţi de caucazieni ca liberatori de sub jugul bolşevicilor. Acest popor nu a încetat nici o clipă să urască pe asupritorii lor. Deşi carelienii nu au suferit jugul sovietic decât foarte puţin timp, ei au emigrat spre a scăpa de molima comunistă.

Purtarea caucazienilor este socotită de ziar drept o întărire a bolşevismului, care a fost respins, la fel, şi de estonieni, letoni, lituanieni şi ucrainieni.

1943 MARTIE 31 Zile

Răs. soarelui 6,2 SĂPT. 13 Ap. soarelui 18,16

SÂMBĂTĂ

27

ORTODOX:

CATOLIC:

PROTESTANT:

Zile trecute 85

Zile rămase 280

„Datoriile voastre sunt ale mele şi datoriile mele sunt datoriile voastre"
(Mareşal Antonescu)

SITUAŢIA PE TOATE FRONTURILE

OPERAŢIUNILE OFENSIVE GERMANE CONTINUĂ CU SUCCES PE DONEŢUL SUPERIOR

Actualmente întregul front al Donetului se află în mâinile germanilor. Pe Donetul mijlociu, în regiunea Izium, cotul dela Savinţ au fost terminate operaţiunile de curăţire a terenului.

In luptele din ultimele două zile, trupe de atac germane au luat cu asalt mai multe amplasamente de luptă bolşevice. Numărul acestor amplasamente trece peste 500. Numărul mare de organizaţiuni defensive sovietice dovedeşte importanţa pe care comandamentul bolşevic o acordă acestei zone de luptă.

Deasemenea şi pe Donetul superior, în regiunea plină de văi şi de păduri dela est de Harcov, infanteria germană a întreprins acţiuni de rectificare şi curăţire împotriva capetelor de pod depe malul vestic al fluviului, reuşind să-i alunge pretutindeni încât azi bolşevicii nu se mai găsesc nicăeri pe malul vestic al fluviului.

In regiunea dela vest de Kursk, formaţiunile germane au reuşit să înainteze mai departe spre est. Este cert că în această regiune rezistenţa sovietică a devenit tot mai importantă în ultimele 24 de ore, astfel că este de aşteptat o oprire treptată a mişcărilor germane.

In regiunea Orel, unde ofensiva sovietică a fost definitiv oprită, operaţiunile s'au mărginit şi de o parte şi de alta la tiruri de hărţuire de mică importanţă ale artileriei.

Intensitatea operaţiunilor a scăzut şi în regiunea Leningrad. Bolşevicii au repetat atacurile lor, dar acum punând în acţiune forţe mult mai slabe, cari n'au reuşit să treacă dincolo de terenul din faţa poziţiilor germane.

Toate încercările sovietice de a degaja grupurile blindate şi de infanterie cari se infiltraseră în liniile germane în zilele anterioare, şi cari au fost încercuite, au dat greş. Intr'un singur punct din această regiune, bolşevicii au lăsat pe teren peste 1000 morţi şi 320 prizonieri.

LUPTE GRELE PE FRONTUL DIN TUNISIA

Ofensiva combinată anglo-americană din primele zile dela pornirea ei s'a soldat cu un eşec categoric pentru aceştia. Datorit însă superiorităţii numerice de care se bucură anglo-americani, după regruparea forţelor, ei au continuat atacurile lor masive.

In regiunea Maknassy, forţe blindate americane mult superioare ca număr au atacat pe un front larg, în primele ore ale dimineţii zilei de 24 Martie 1943. După mai multe ore de luptă, o parte din trupele americane au reuşit să pătrundă temporar în poziţiile trupelor Axei. Breşele au fost zăvorite de rezerve locale germane, fapt care a îngăduit să se înlăture primejdia unei vaste învăluiri a liniei Axei. Rezervele strategice aduse între timp din spate au reuşit să-i izgonească pe americani din poziţiile pa cari le ocupaseră.

La est de El Guetta, americanii au fost respinşi printr'un contraatac al trupelor Axei. Avantgărzile americane înaintaseră departe spre răsărit, şi-au văzut tălate legăturile cu spatele. Ele au fost decimate în cea mai mare parte.

Trupele britanice din deşert, care se îndreaptă din regiunea mlaştinelor sărate şi anume dinspre Ksar Rhilane spre nord, au atacat din nou în regiunea Djebel Melab, trupele de acoperire germano-italiene. Cu toată puternica desfăşurare a forţelor, britanicii n'au reuşit să-şi atingă obiectivele. Intr'un singur punct, forţele Axei au fost silite să-şi retragă avantgărzile de acoperire pe poziţiile situate pe înălţimi, împotriva cărora britanicii au mai încercat atacuri zădărnicite.

Pe frontul oriental al liniei Moreth, n'au fost acţiuni de o amploare mai mare. Britanicii s'au mărginit să bombardeze neîncetat liniile Mareşalului Rommel, printr'un tir de hărţuire a bateriilor lor, urmate de o violentă ripostă din partea bateriilor Axei. Se pare că înaltul comandament al armatei 8-a, mută forţe importante depe frontul dela est a liniei Maroth în scopul de a întări efectivele cari atacă în spre nord, pornind din regiunea mlaştinilor.

Societatea Naţională de Editură şi Arte Grafice „DACIA TRAIANĂ", Bucureşti, str. Sărindar 8-7-9 (tel. 3.84.30 înmatr. sub Nr. 156/942 la Reg. Of. Comerţului Bucureşti.
Tipărită la 27.III.1943